

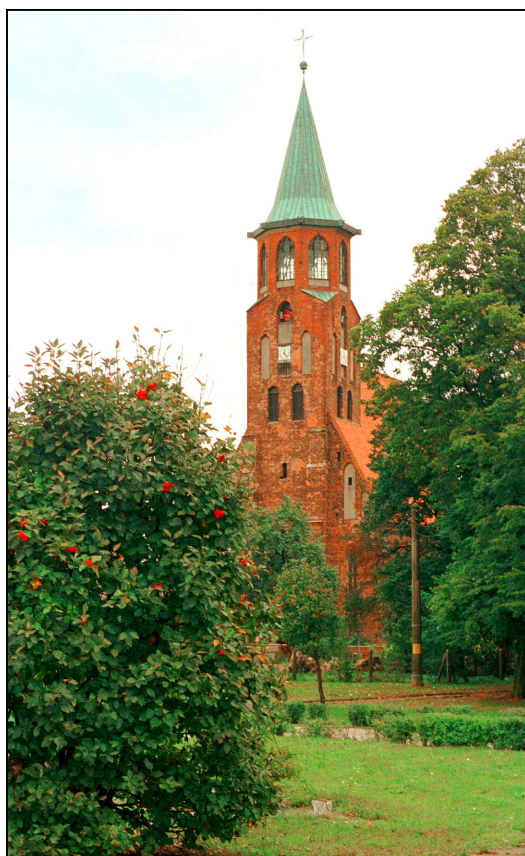
UMBRELLA
AGENDA 21

**Urząd Miasta i Gminy
Ścinawa**

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU MIASTA I GMINY ŚCINAWA

Opracowana zgodnie z zaleceniami AGENDY 21

Ścinawa, czerwiec 2000 rok

Dokument przygotowano w ramach pomocy konsultingowej programu Umbrella Project „Opracowywanie strategii ekorozwoju w gminach zgodnie z zaleceniami Agendy 21”

UMBRELLA
AGENDA 21

UNDP Umbrella Project
Aleja Niepodległości 186
00-926 Warszawa
tel. (022) 628 -36 -24
fax. (022) 629-95-66

Zespół konsultantów Umbrella Project:

Konsultanci prowadzący i moderatorzy:

mgr inż. Andrzej Ruszlewicz
mgr inż. Irena Krukowska-Szopa

Konsultanci branżowi:

środowisko - mgr inż. Jolanta Domagalska
gospodarka - mgr inż. Krzysztof Fekecz

Szanowni Mieszkańcy Miasta i Gminy Ścinawa

Z satysfakcją przedstawiamy państwu dokument opisujący STRATEGIĘ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU MIASTA I GMINY ŚCINAWA. Jest ona pierwszym istotnym etapem budowy w Ścinawie lokalnej Agendy 21 jako programu działań na rzecz wizji zrównoważonego rozwoju gminy w perspektywie do 2012 roku. Prezentowany dokument określa ważniejsze cele i zadania, które trzeba wykonać, aby wizja ta stała się rzeczywistością gminy. Realizacja strategii powinna poprawić warunki życia mieszkańców przy zachowaniu walorów przyrodniczych gminy tak bowiem sformułowano cel nadrzędny tej strategii.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU MIASTA I GMINY ŚCINAWA powstała w wyniku wielomiesięcznej wspólnej pracy przedstawicieli mieszkańców, samorządu gminy, instytucji i liderów lokalnych, pracy wspieranej przez grupę konsultantów Umbrella Project w ramach programu „Opracowanie strategii ekorozwoju w gminach zgodnie z zaleceniami Agendy 21”. Służyły temu cztery warsztaty organizowane w okresie od stycznia do maja 2000 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w Ścinawie.

Jesteśmy przekonani, że zaangażowanie, jakie towarzyszyło procesowi budowania strategii nadal będzie obecne na etapie realizacji zapisanych zadań i przedsięwzięć. Wierzymy, że zarówno liderzy, uczestnicy całego procesu, jak i mieszkańcy gminy będą dążyć do wytyczonych celów. Tylko wtedy spełni się wizja „nadodrzańskiej Ziemi Ścinawskiej gospodarnej, przyjaznej ludziom i środowisku”.

Z całego serca życzymy tego sobie i wszystkim mieszkańcom naszej gminy.

**Przewodniczący Rady
Gminy i Miasta Ścinawa
Zbigniew Jadach**

**Burmistrz
Gminy i Miasta Ścinawa
Stanisława Lewandowska**

Osoby uczestniczące w pracach nad strategią współtwórcy strategii:

1. Elżbieta Abramowicz
2. Franciszek Baranowski
3. Wiesław Borowski
4. Małgorzata Bronicka
5. Wanda Bryła
6. Czesława Dec
7. Henryk Draczyński
8. Władysław Fuczko
9. Zbigniew Góra
10. Krzysztof Grędyśa
11. Halina Hajduga
12. Adam Hajdukiewicz
13. Zbigniew Jadach
14. Beata Just
15. Teresa Kowalczyk
16. Tadeusz Krenkiewicz
17. Franciszek Kucab
18. Stanisława Lewandowska
19. Małgorzata Łagoda
20. Anna Łukojko
21. Alicja Maciejczyk
22. Monika Magdziak
23. Stanisław Melski
24. Krzysztof Muzyka
25. Renata Paszkowiak
26. Rościsław Sołomoniuk
27. Jan Stachów
28. Grażyna Stępień
29. Mirosława Szczęśniak
30. Tadeusz Szczęśniak
31. Katarzyna Szymczak
32. Ryszard Ślęk
33. Stanisław Tas
34. Wojciech Trawka
35. Barbara Tórz
36. Halina Tulej
37. Kazimierz Wasieńko
38. Maria Żwirek

Podczas pracy nad dokumentem strategii prowadzono społeczne konsultacje z mieszkańcami, lokalnymi liderami, radnymi, przedstawicielami przedsiębiorców.

SPIS TREŚCI

	Strona
1. Proces tworzenia strategii i jego uczestnicy	6
1.1. Miejsce strategii w lokalnej Agendzie 21	6
1.2. Przebieg prac nad strategią	9
1.3. Struktura strategii	12
2. Strategiczny kierunek rozwoju gminy	13
2.1. Krótka charakterystyka gminy i jej misji	13
2.2. Wizja przyszłości i cel nadrzędny rozwoju gminy	15
2.3. Cele główne strategii	17
3. Szanse i zagrożenia rozwoju gminy	18
3.1. Stymulatory rozwoju	18
3.2. Problemy rozwoju	20
4. Plan operacyjny strategii - cele szczegółowe oraz ich realizacja	24
4.1. Środowisko przyrodnicze	24
4.2. Gospodarka	32
4.3. Jakość życia, stan zdrowia mieszkańców, infrastruktura społeczna	39
4.4. Zarządzanie gminą	46
4.5. Struktura celów	51
5. Zarządzanie realizacją strategii	52
5.1. Instrumenty realizacji strategii	52
5.2. Podmioty zarządzające realizacją	52
5.3. Monitoring i zasady aktualizacji strategii	54
5.4. Wskaźnikowy system monitorowania strategii	55
5.5. Syntetyczny przegląd strategii zrównoważonego rozwoju	58

Załącznik:

Raport o stanie gminy

1. PROCES TWORZENIA STRATEGII I JEGO UCZESTNICZY.

1.1. Miejsce strategii w lokalnej Agendzie 21.

W ogólnonarodowym referendum 18 maja 1997 roku przyjęliśmy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie już w art. 5 zapisane jest: "Rzeczpospolita Polska ... zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju".

W art. 74, pkt. 1 uznaliśmy, że "Władze Publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom". Zapisy te są konsekwentną realizacją podpisanych przez nasze państwo konwencji i porozumień międzynarodowych:

- "Środowisko i rozwój", Rio de Janeiro 1992 rok (tzw. "Szczyt Ziemi").
- "O czyste środowisko Europy", Lucerna 1993 rok.
- "Paneuropejska Strategia Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej", Sofia 1995 rok.

Idea zrównoważonego rozwoju jest tożsama z ekorozwojem i wynika z konieczności sprostania wyzwaniom nowego tysiąclecia.

Nasza cywilizacja wymaga nowej filozofii. Po żywiołowym rozwoju przemysłowym, nieograniczonym korzystaniem z zasobów naturalnych i bez troskim zanieczyszczeniu i przekształcaniu środowiska przyrodniczego, przyszedł czas na refleksję i zmianę postaw. Zauważyliśmy, że prawa rządzące światem żywym w równej mierze dotyczą nas jak i każdej żywej istoty na naszej planecie. Po zachwycie rozwojem technologii i okresem wiary, że nasz umysł pozwoli nam panować nad prawami natury wiemy, że zbliżają się granice, których nie możemy przekroczyć. Życie bez wody zdatnej do picia, gleb dających nam bezpieczną żywność, czy roślin odnawiających zasoby tlenu jest niemożliwe. Ten uproszczony przykład to tylko niewielki ułamek skomplikowanych powiązań i zależności między człowiekiem a innymi organizmami i zjawiskami warunkującymi życie na Ziemi.

Przyjęta przez nas zasada **zrównoważonego rozwoju to zgoda na rozwój gospodarczy i społeczny w harmonii z poszanowaniem przyrody**. Granicą podejmowanych działań powinno być zagrożenie dla środowiska przyrodniczego. Wielu polityków interpretuje zrównoważony rozwój jako zapewnienie, że np. wszystkie regiony mają rozwijać się tak samo, równomiernie. Przeróżający jest fakt braku podstawowej wiedzy na temat ekorozwoju. W dalszym ciągu przyjmuje się, że jest to domena zarezerwowana tylko dla ekologów. Często słowa zrównoważony rozwój w programach i strategiach rozwoju traktowane są jako ozdobniki i hasła uspakajające tą część społeczeństwa, która pojmuje zagrożenia nowego tysiąclecia. Podstawowa zasada zrównoważonego rozwoju "myśleć globalnie, działać lokalnie" powinna przejawiać się we wszystkich działaniach polityków i władz. Uciekanie za parawan walki z bezrobociem, dobrem społeczności jest albo ignorancją wynikającą z niewiedzy, albo cynizmem. Obszar i środowisko przyrodnicze, w którym teraz żyjemy, za chwilę będzie musiał służyć naszym potomkom. Czy pozostawimy im szansę na godne i spokojne życie? Czy oni zrozumieją, że muszą toczyć wojny o czystą wodę, bo my chcieliśmy mieć jeszcze jeden luksusowy samochód? Czasami trzeba tylko trochę dobrej woli, aby postępować zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Przesłanie Agenda 21 z Rio de Janerio - myśl globalnie, działaj lokalnie.

Szacunek dla środowiska przyrodniczego to cecha, która zachowała się w wielu umysłach mieszkańców z małych gmin wiejskich. Tam codzienne obcowanie z naturą od małego dziecka uczy szacunku dla każdej żyjącej istoty.

Czym na poziomie gminy i społeczności lokalnych jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój gminy to taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnej nie doprowadza do degradacji środowiska przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych w gminie kosztem działań chroniących środowisko. Wprost przeciwnie – oznacza harmonijny, zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

Podstawą są trzy zasady:

1. Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń - filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.
2. Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
3. Równość szans między tym, co lokalne a ponadlokalne. Potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności.

Dążąc do zrównoważonego rozwoju powinniśmy uruchomić i kontynuować takie podstawowe procesy jak:

- ograniczenie zużywania odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania,
- ograniczenie zużywania nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich poprzez odpowiednie substytuty,
- stopniowe eliminowanie substancji niebezpiecznych i toksycznych,
- utrzymywanie skali emisji zanieczyszczeń i zakłóceń tak, aby nie przekroczyć pojemności asymilacyjnej środowiska,
- stała ochrona różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazu, ekosystemów, gatunków i genów,
- uspołecznienie procesów podejmowania decyzji na różnych poziomach poczynając od parlamentu kończąc na samorządach i społecznościach lokalnej,
- tworzenie warunków dla zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego każdej jednostce.

Szansę na zrównoważony rozwój w gminie zależą od wielu czynników.

1. Władze gminy muszą posiadać silną wolę opracowania i wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju gminy.
2. Rada Gminy i Zarząd są głównymi animatorami rozwoju swoich "małych ojczyzn", na nich spoczywa pobudzanie, organizowanie i realizacja działań zrównoważonego rozwoju.
3. Podstawą powodzenia jest wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
4. Społeczność lokalna musi rozumieć i aktywnie wspierać realizację działań przyjętych w gminnej strategii zrównoważonego rozwoju.
5. Żadna strategia nie może być skutecznie realizowana bez aktywnego udziału mieszkańców.

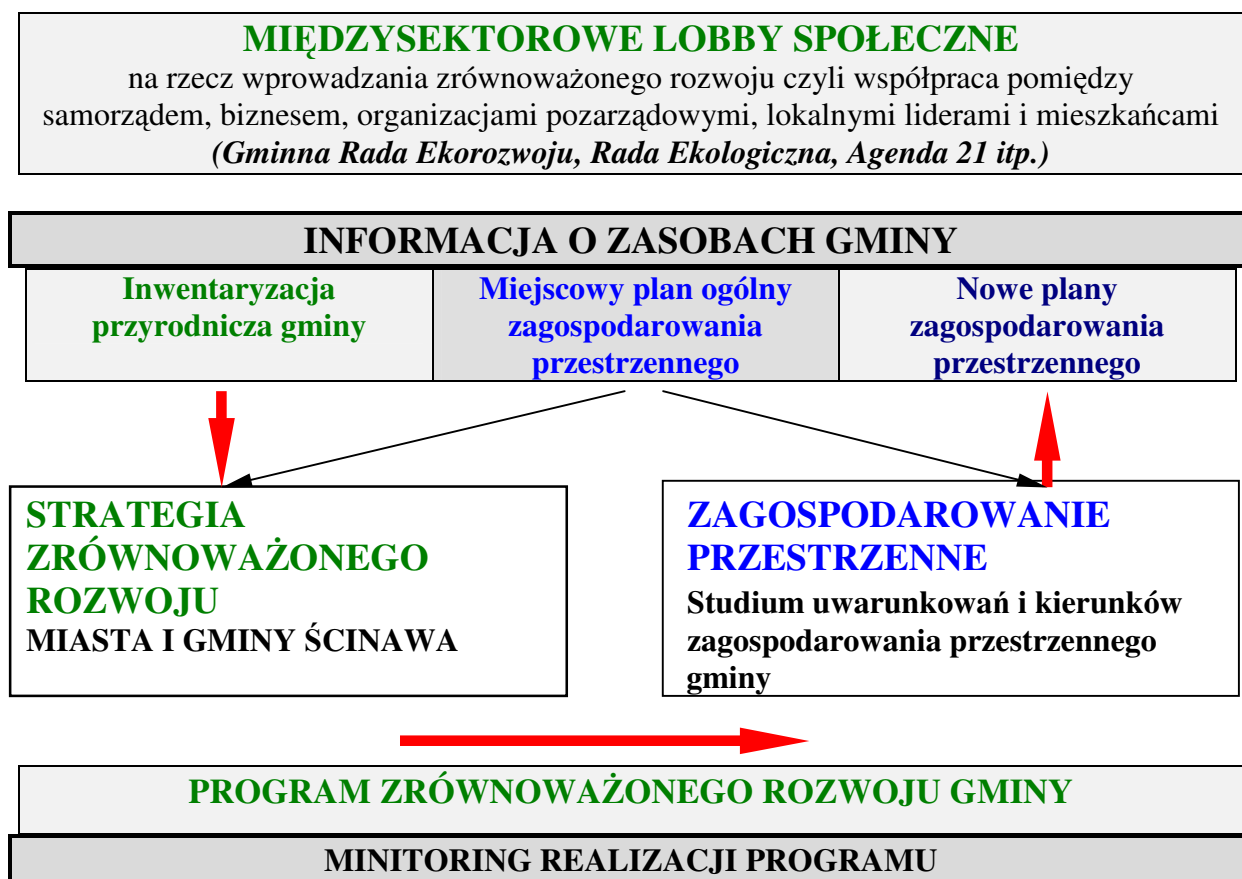
Agenda 21 - dokument określany jako program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w perspektywie XXI wieku ratyfikowanego przez Polskę na Szczycie Ziemi w Rio de Janeiro w 1992r. Agenda 21 uwzględnia globalną, krajową i lokalną (gminną) skalę działań w sferze ekologicznej, społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Lokalna Agenda 21 to uspołeczniony, partnerski i dynamiczny proces planowania zmierzający do osiągnięcia celu, jakim jest trwały i zrównoważony rozwój gminy.

Lokalna Agenda 21 oznacza w praktyce konieczność budowania w gminie:

- współpracy partnerskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju między samorządem, biznesem, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi liderami;
- systemu informacji o zasobach gminy (w tym inwentaryzacji przyrodniczej gminy);
- strategii zrównoważonego rozwoju i uwzględnienia jej w planowaniu przestrzennym gminy;
- systemu społecznego monitoringu realizacji Agendy.

LOKALNA AGENDA 21

Miasto i Gminy Ścinawa podjęła decyzję opracowania własnej strategii zrównoważonego rozwoju w oparciu o zasady Agendy 21. Informacja o zasobach gminy oparta jest na sporządzonej w 1993 roku inwentaryzacji przyrodniczej gminy i opracowywanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Do pracy nad strategią powołano grupę, tworząc podstawy do stworzenia międzysektorowego lobby społecznego na rzecz wprowadzania zrównoważonego rozwoju w gminie.

1.2. Przebieg prac nad strategią.

Miasto i Gmina Ścinawa jako jedyna z niewielu w województwie dolnośląskim została zakwalifikowana do programu Umbrella Project pn. „Opracowywanie strategii ekorozwoju w gminach zgodnie z zaleceniami Agendy 21”. Celem programu było przygotowanie w gminach strategii zrównoważonego rozwoju w oparciu o zaangażowanie mieszkańców i samorządu. W ramach programu, Umbrella udzieliła pomocy doradczej – gmina zaś ze swej strony zapewniła udział lokalnych liderów oraz pomogła przygotować warsztaty. Wynikiem procesu jest dokument „Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa” określający cele i kierunki działań na najbliższe 12 lat.

Projekt Umbrella prowadzony i finansowany jest przez ONZ, Unię Europejską oraz Rząd Polski. Jego zadaniem jest udzielanie pomocy konsultingowej polskim instytucjom samorządowym, rządowym, gospodarczym, organizacjom pozarządowym.

Umbrella pomaga w dziedzinach związanych z integracją europejską, wprowadzaniem mechanizmów gospodarki wolnorynkowej, rozwojem kadr, doskonaleniem opieki społecznej, wdrażaniem norm ISO, tworzeniem lokalnych Agend 21. Pomoc konsultingowa udzielana jest zgodnie z procedurami systemu jakości ISO 9001.

Czym jest Strategia zrównoważonego rozwoju?

Strategia zrównoważonego rozwoju gminy jest sposobem osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie rozwojem. Przy konstruowaniu wizji i sposobów dojścia do niej za podstawę, oprócz typowych dla strategii elementów, bieżącej jest wartość środowiska. Granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów środowiska i ich ochrona.

Po co gminie strategia zrównoważonego rozwoju?

- Tworzenie strategii zrównoważonego rozwoju pozwala gminie zaplanować swoją przyszłość w perspektywie kilkunastu lat. Pozwala spojrzeć na gminę całościowo, rozpatrując poszczególne obszary działalności gminy w powiązaniu ze sobą.
- Strategia zrównoważonego rozwoju to nie tylko dokument opisujący drogi dojścia do założonych celów, ale także proces w którym uczestniczą przedstawiciele samorządu i mieszkańcy zainteresowani przyszłością swojej gminy. Dlatego mówi się, że strategia jest procesem, budowana począwszy od oceny stanu wyjściowego gminy poprzez nakreślenie wizji, wybór celów i sposobów ich realizacji aż do wdrażania przyjętych koncepcji.
- Zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
- Budowanie strategii umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.
- Tworzenie strategii sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron gminy a przez to przyjrzenie się możliwościom, potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. Przewidując władze lokalne mogą uniknąć wielu trudności.

- Strategia umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe. Zasoby te są zwykle ograniczone, dlatego też w strategii można zaplanować odpowiednie gospodarowanie nimi.
- Strategia - to instrument długofalowego zarządzania gminą. Wnosi elementy ciągłości i trwałości w poczynania władz gminy niezależnie od zmieniających się układów politycznych.

Budując strategię zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa przechodziliśmy następujące etapy:

Diagnoza (w jakim punkcie jesteśmy) - czyli ocena stanu aktualnego gminy.

Na tym etapie opisano gminę wybierając te informacje, które miały kluczowy wpływ na jej rozwój. W przypadku strategii Gminy Ścinawa istotnym elementem jest stan i problemy środowiska przyrodniczego, a zwłaszcza doliny Odry, oraz ich wpływ na społeczne gospodarce funkcjonowanie gminy. W 1993 roku zespół biologów pod kierownictwem dr Wojciecha Jankowskiego sporządził szczegółową inwentaryzację przyrodniczą gminy. Wiele zapisów, z uwagi na znaczny upływ czasu, zostało zweryfikowane w terenie przez konsultantów Umbrella Project. Raport opracowano w oparciu o materiały dostępne w Urzędzie Gminy, powiecie i województwie. Diagnoza była jedynym etapem pracy nad strategią rozwoju zrównoważonego Miasta i Gminy Ścinawa, w której nie uczestniczył zespół opracowujący.

Do opracowania strategii zrównoważonego rozwoju, został powołany zespół opracowujący w pracach, którego wzięło udział 38 osób. Konsultanci Umbrella Project wspólnie z Zarządem Gminy sporządzili listę osób, które zostały zaproszone do prac nad strategią. Wybór osób uwarunkowany był jak najszerszym udziałem mieszkańców i koniecznością reprezentowania określonych dziedzin działalności gminy. Nie wszystkie zaproszone osoby skorzystały z możliwości uczestniczenia w pracach grupy. Grupa pracowała nad dalszymi etapami strategii. Praca polegała na uczestniczeniu w dwudniowych zajęciach warsztatowych. Rola konsultantów była ograniczona do modelowania prac grupy i opracowywaniu redakcyjnym uzyskanych na warsztatach wyników.

Formułowanie wizji i celów strategicznych (do czego zmierzamy).

Ten etap rozpoczęto od tworzenia wizji, czyli obrazu gminy za 12 lat. Dotychczasowe doświadczenia gmin tworzących strategię wskazują, że jest to odcinek czasu w miarę przewidywalny, w którym można sensownie planować i zbierać owoce zaplanowanych zmian.

Sposoby realizacji (jak to osiągnąć) - po nakreśleniu wizji i głównych celów strategii ustalono cele bardziej szczegółowo, aby można było wybrać te najważniejsze (priorytety) i ustalić kolejność ich realizacji. Na tym etapie powstały konkretne plany działań do wybranych celów priorytetowych.

Każdy kolejny etap był konsekwencją poprzedniego, nie było więc możliwości „pójścia na skróty”. Tworzenie strategii to przechodzenie od ogółu (wizja gminy) do szczegółu (projekty działań), przy czym im precyzyjniejszych analiz i wyborów dokona się na poszczególnych etapach, tym prostsza będzie realizacja strategii a prawdopodobieństwo niepowodzenia odpowiednio mniejsze.

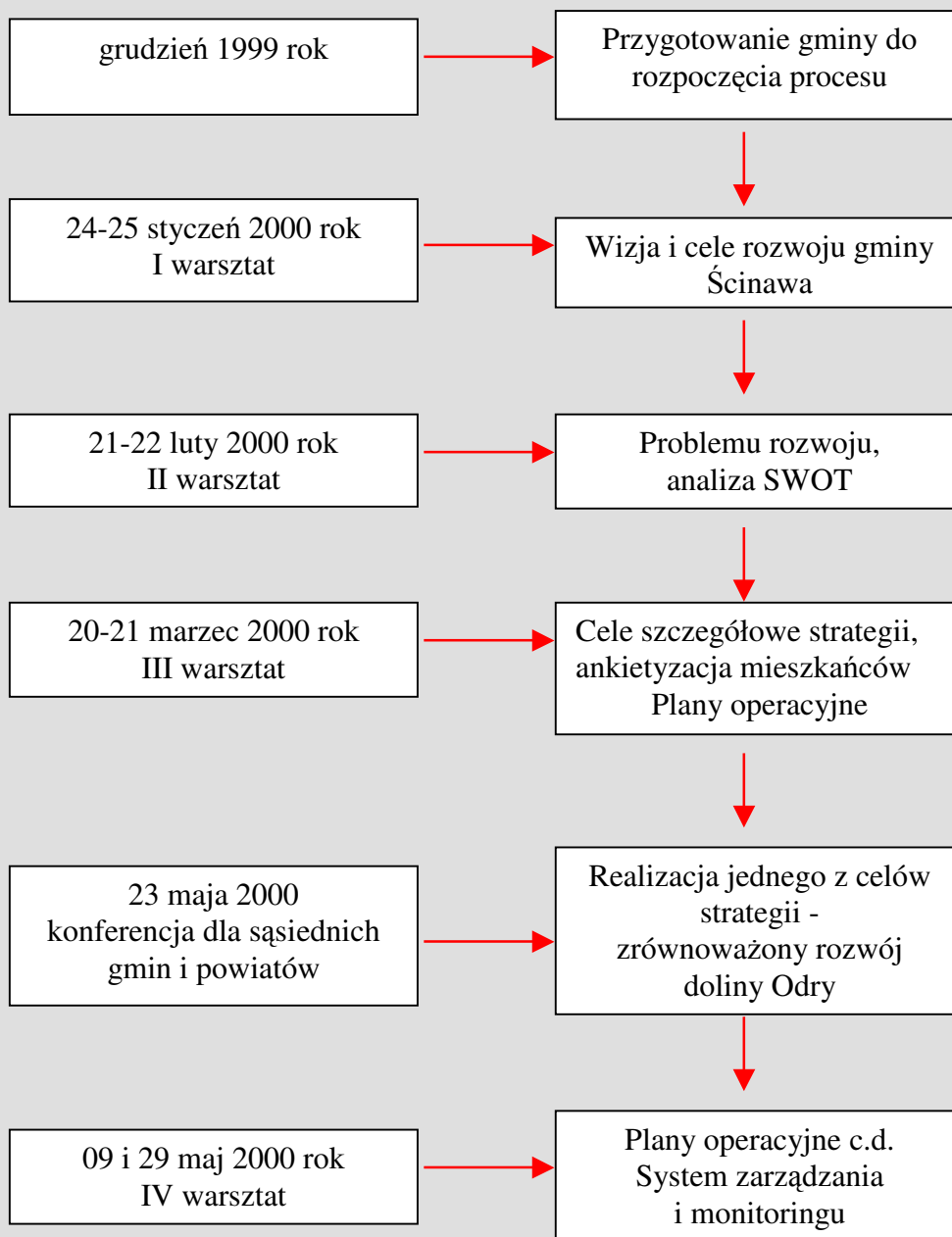
Obowiązkiem uczestników zespołu było konsultowanie wyników prac z mieszkańcami

i swoim najbliższym otoczeniem. Konsultanci prowadzili rozmowy z różnymi grupami mieszkańców w kontaktach indywidualnych. Do obowiązku władz gminy było podawanie informacji o tworzeniu strategii w lokalnej prasie, radiu i telewizji oraz innych źródłach przekazu. Sporządzono ankietę, która została rozprawdzona wśród mieszkańców. Jej wyniki uwzględnił zespół opracowujący strategię.

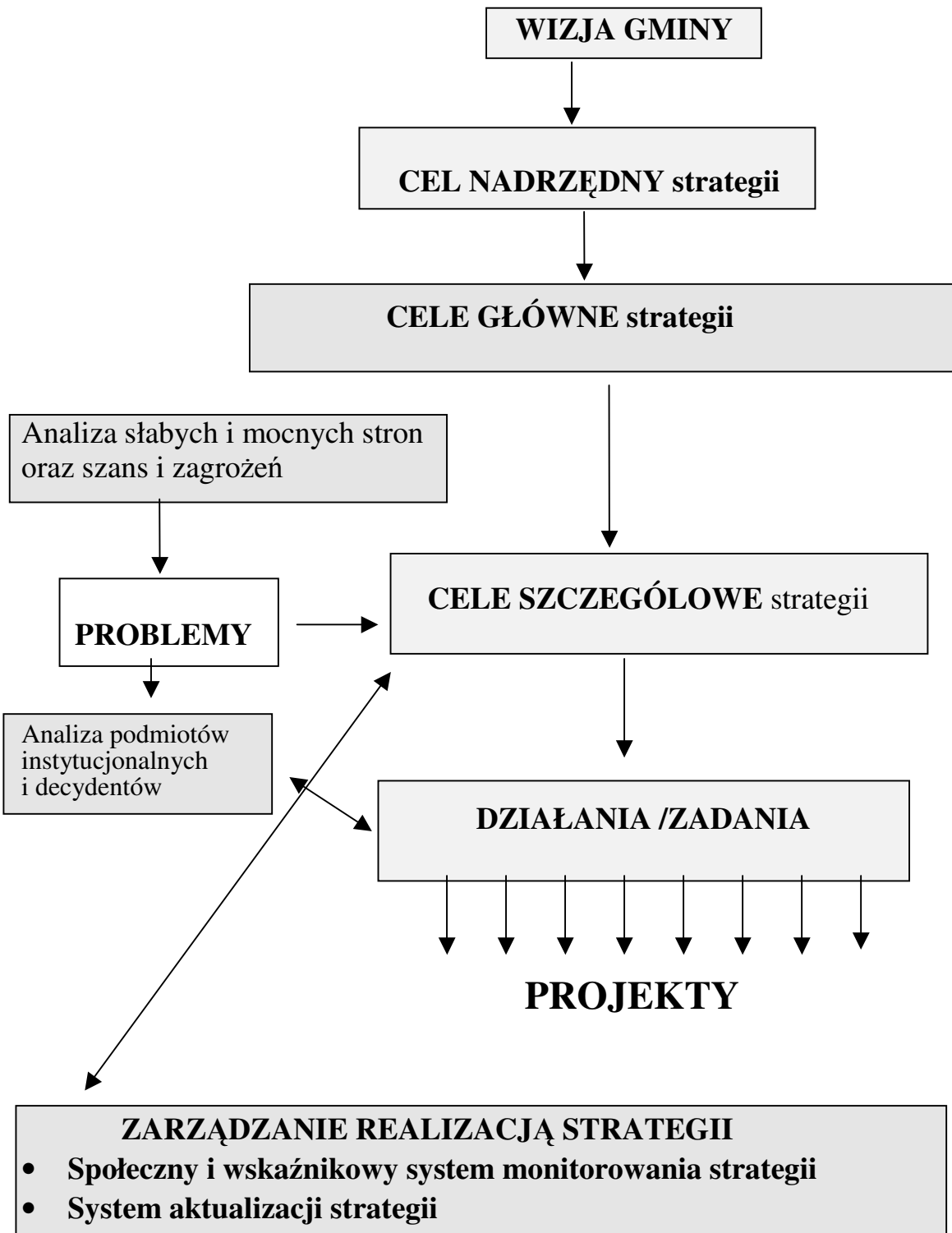
W wyniku budowy strategii zrównoważonego rozwoju gminy otrzymano:

1. Dokument w wersji pisanej strategii.
2. Zalecenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
3. Grupę liderów pracujących nad strategią zaangażowaną w rozwój gminy.

Schemat procesu tworzenia strategii zrównoważonego rozwoju dla Miasta i Gminy Ścinawa

1.3. Struktura strategii.

2. STRATEGICZNY KIERUNEK ROZWOJU GMINY.

2.1. Krótka charakterystyka gminy i jej misji.

Gmina miejsko-wiejska Ścinawa leży na lewym brzegu Odry w północnej części województwa dolnośląskiego. Szczególne walory przyrody doliny Odry - lasy łąkowe i starorzecza stanowią o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych tej gminy.

Powierzchnia gminy to 164,6 km², na której mieszka 10,9 tysięcy osób w tym 56% w Ścinawie. Przez gminę przepływa rzeka Odra oraz jej lewobrzeżny dopływ Zimnica.

Klimat ścinawski należy do strefy klimatu przejściowego Europy Środkowej pod średnim wpływem klimatu oceanicznego oraz słabym wpływem klimatu górskiego. Średnia temperatura stycznia wynosi -1,3°C, a średnia temperatura lipca to +18°C przy opadach na poziomie 550 mm, oraz przewadze wiatrów z zachodu i północnego-zachodu.

Użytki rolne obejmują 11,5 tyś ha gleb bardzo zróżnicowanych - od słabych bielicowych po urodzajne mady.

Miasto i Gmina Ścinawa stanowi wspólnotę samorządowa miasta Ścinawa i 19 sołectkich wsi: Buszkowice, Chełmek Wołowski, Dąbrowa, Dębiec, Dłużyce, Dzieszław, Dziewin, Jurcz, Krzyżowa, Lasowice, Parszowice, Przychowa, Redlice, Ręszów, Sitno, Turów, Tymowa, Wielowieś, Zaborów. Graniczy od wschodu z gminą wiejską Wińsko, od zachodu z gminą wiejską Lubin, od północy z gminą wiejską Rudna i od południa z gminą miejsko-wiejską Prochowice.

Najbliższymi ośrodkami miejskimi są: Lubin (16 km), Legnica (39 km), Głogów (44 km), i Wrocław (70 km). Wraz z gminami miejską i wiejską Lubin, gminą Rudna tworzy Powiat Lubiński. Dobra sieć dróg, przeprawa mostowa na Odrze i linia kolejowa, umożliwiają dobre połączenia komunikacyjne z Wrocławiem, Głogowem i Lubinem.

Misja to określenie podstawowych funkcji gminy. Zapisane są one w ustawie o samorządzie terytorialnym z dnia 8 marca 1990 roku oraz w uchwalonym statucie gminy.

Misja Gminy Ścinawa zawarta jest w sformułowaniach:

„Mieszkańcy Gminy stanowią z mocy prawa wspólnotę samorządową”,

„Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność”,

„Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów”.

**POŁOŻENIE MIASTA I GMINY ŚCINAWA
W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM**

**POŁOŻENIE MIASTA I GMINY ŚCINAWA
W POWIECIE LUBIŃSKIM**

2.2. Wizja przyszłości i cel nadrzędny rozwoju gminy.

Wizja zrównoważonego rozwoju gminy to obraz jej przyszłego stanu, do którego będzie się dążyć uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców. Wszystkie działania podejmowane na rzecz jej urzeczywistnienia nie mogą zagrażać ani degradować środowiska.

Uczestnicy warsztatów sformułowali obraz gminy za 12 lat. Określono pożądane cechy środowiska przyrodniczego, skalę rozwoju gospodarczego, funkcjonowanie instytucji publicznych i poziom życia mieszkańców.

Poprzez stworzenie wizji przyszłości przygotowano ramy, które pozwoliły podjąć decyzje dotyczące wyznaczenia celów i sposobów ich realizacji w strategii. Wizja szczegółowa oraz hasłowa została sformułowana na I warsztacie. Uczestnicy wielokrotnie wracali w ciągu całego procesu tworzenia strategii do tego materiału wyjściowego, porównując zapisy z wizji z poszczególnymi celami, działaniami i zadaniami. W ten sposób w strategii zapisano konsekwentny ciąg zdarzeń.

Wypracowana wizja daje obraz gminy zintegrowanej wewnętrznie i zewnętrznie i nie zawiera elementów wzajemnie ze sobą sprzecznych.

Hasłowa wizja rozwoju zrównoważonego Miasta i Gminy Ścinawa brzmi:

NADODRZAŃSKA ZIEMIA ŚCINAWSKA GOSPODARNA, PRZYJAZNA LUDZIOM I ŚRODOWISKU.

Wizja w ujęciu szczegółowym to bardziej rozwinięty obraz gminy:

1. Środowisko przyrodnicze.

- Zwiększona ilość lasów.
- Utworzony park krajobrazowy w dolinie Odry i objęte ochroną najcenniejsze przyrodniczo, krajobrazowo i kulturowo obszary gminy.
- Zadrzewienia i zakrzaczenia chroniące przed zanieczyszczeniami.
- Odra wykorzystana do transportu i rekreacji w harmonii z ochroną przyrody.
- Gmina zabezpieczona przed powodzią.
- Ścieki oczyszczone lub zagospodarowane, nie stanowią zagrożenia dla środowiska.
- Budynki ogrzewane w sposób ograniczający zanieczyszczanie atmosfery.
- Wszystkie gospodarstwa korzystają z czystej wody pitnej odpowiedniej jakości.
- Wody powierzchniowe czyste z bogatym i bioróżnorodnym życiem.
- Mieszkańcy o wysokiej świadomości ekologicznej.
- Uzyskiwana energia alternatywna, odnawialna np. z elektrowni wodnych, wiatrowych, kolektorów słonecznych i biomasy.
- Gmina w pełni zgazyfikowana.
- Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami Unii Europejskiej.

2. Gospodarka.

- Dużo miejsc pracy.
- Specjalistyczne gospodarstwa rolne i agroturystyczne.
- Specjalistyczne zakłady.
- Grupy producentów ułatwiają produkcję i sprzedaż towarów i usług.
- Centrum informacyjne wspierające przedsiębiorczość.

- Zakłady usługowe zaspokajające potrzeby ludności.
- Rozwinięta turystyka w oparciu o dolinę Odry.
- Zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego.
- Przedsiębiorstwa usługowo-turystyczne (hotele, motele, zajazdy).
- Działają różnorodne przedsiębiorstwa.
- Port rzeczny.
- Lokalny internet.
- Dobra sieć dróg z nowym mostem na Odrze.
- Grunty rolne odpowiednio nawodnione produkują żywność dobrej jakości.

3. Jakość życia, stan zdrowia mieszkańców, infrastruktura społeczna.

- Liczba mieszkańców nie uległa zmniejszeniu.
- Mieszkańcy bardziej wykształceni.
- Struktura społeczeństwa nie zachwiana z właściwą reprezentacją ludzi młodych w wieku produkcyjnym.
- Przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjum, szkoła średnia funkcjonują w odpowiednich bazach lokalowych, dobrze wyposażonych z wykształconą i dobrze opłacaną kadrami.
- Dzieci uczą się w mniej licznych oddziałach klasowych z możliwością indywidualnego rozwoju.
- Działają organizacje społeczne.
- Działają odpowiednio wyposażone obiekty sportowe, tereny rekreacyjne gdzie można uprawiać różne dyscypliny sportu.
- Działają ośrodki kultury, kawiarenki, kino, sala widowiskowa, muszla koncertowa gdzie odbywają się imprezy kameralne i masowe.
- Podstawowa opieka zdrowotna zaspokaja potrzeby mieszkańców, a także działają niektóre usługi specjalistyczne.
- Prowadzona jest profilaktyka zdrowotna i społeczna oraz programy profilaktyczne związane z bezpieczeństwem publicznym.
- Policja dobrze wyposażona i działa skutecznie.

4. Zarządzanie.

- Gmina współpracuje z innymi gminami poprzez zawarte porozumienia i związki.
- Gmina posiada wysoką pozycję w regionie.
- Gmina prężna gospodarczo.
- Gminą interesują się inwestorzy.
- W gminie są warunki do powstawania i utrzymywania miejsc pracy.
- Gmina ma czyste środowisko.
- Infrastruktura usługowa (hotele, restauracje) i techniczna (woda, kanalizacja, drogi) jest dobra.
- Mieszkańcy osiągnęli wysoki standard życia.
- Usługi komunalne na wysokim poziomie.
- Panuje ład w gospodarce przestrzennej zgodny ze studium uwarunkowań, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, strategią gminy i województwa.
- Zabudowa dostosowana do krajobrazu i tradycji kulturowych.
- Gmina zarządzana w procesie uspołecznionym (konsultacje z mieszkańcami).
- Konflikty społeczne rozwiązywane w sposób demokratyczny.
- Struktura Urzędu Gminy dostosowana do aktualnych wymogów - norma ISO 9001.
- Społeczność lokalna aktywna, zaangażowana (lokalni liderzy, autorytety moralne).
- Mieszkańcy i radni organizują i realizują inicjatywy lokalne.

Z tak sformułowanej wizji powstał **cen nadrzędny** rozwoju zrównoważonego Miasta i Gminy Ścinawa:

Dobre zagospodarowanie gminy z zachowaniem bogatej przyrody i zapewnieniem dobrych warunków życia dla mieszkańców.

Cel ten może być osiągnięty, gdy będą realizowane działania zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

2.3. Cele główne strategii.

Cel główny w odróżnieniu od celu nadrzędnego to taki cel strategiczny, który mamy osiągnąć w całości i za osiągnięcie, którego ponosimy w pełni odpowiedzialność. Cel nadrzędny w dużym stopniu osiągniemy wówczas, gdy będziemy realizować cele główne. Określenie celu głównego polega, więc na odpowiedzi na pytanie: jaki rozwój zapewni gminie realizację celu nadrzędnego? Przy budowie strategii rozwoju zrównoważonego odpowiedź na to pytanie jest następująca: rozwój społeczno-gospodarczy zharmonizowany ze środowiskiem, czyli rozwój, w którym granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów środowiska przyrodniczego. Cele główne są „rozbite” na cele w układzie poszczególnych sfer (ładów).

Środowisko przyrodnicze.

Cel główny: PRZYJAZNE I CZYSTE ŚRODOWISKO.

Gospodarka.

Cel główny: KWITNĄCA GOSPODARKA, DAJĄCA ZATRUDNIENIE, PRZYJAZNA ŚRODOWISKU.

Jakość życia, stan zdrowia mieszkańców, infrastruktura społeczna.

Cel główny: AKTYWNI, ZINTEGROWANI I SKUTECZNI MIESZKAŃCY GMINY.

Zarządzanie.

Cel główny: GMINA ZARZĄDZANA SPRAWNIE I DEMOKRATYCZNIE Z DOBRYM PRZEPLYWEM INFORMACJI.

3. SZANSE I ZAGROŻENIA ROZWOJU GMINY.

W rozdziale została dokonana analiza czynników sprzyjających i ograniczających rozwój gminy. Rozważano atuty gminy oraz słabości stanowiące istotne bariery rozwojowe. Odniesiono się także do możliwości, które mogą pojawić się w przyszłości w otoczeniu gminy i rzutować na jej rozwój.

3.1. Stymulatory rozwoju.

Czynniki sprzyjające rozwojowi to stymulatory rozwoju tzn. te czynniki, które umożliwią gminie Ścinawa realizację przyjętej wizji i celu nadrzędnego strategii. Są to czynniki, które gmina może wykorzystać w pobudzaniu własnego rozwoju. Należy do nich zaliczyć:

- Stymulowanie inicjatyw społecznych. Stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców zarówno w zakresie inicjatyw własnych (własna działalność gospodarcza, zmiana kwalifikacji zawodowych) jak i przedsięwzięć służących mieszkańcom (zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, opieka nad osobami znajdującymi się w trudnych warunkach). Temu celowi ma służyć powołanie organizacji społecznej oraz organizacji gospodarczej wspierającej przedsiębiorczość i tworzenie dodatkowych miejsc pracy.
- Tworzenie partnerstwa społecznego i zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu problemów gminy. Ma temu służyć odpowiedni przepływ informacji pomiędzy gminą i mieszkańcami oraz informacji zwrotnych od mieszkańców. Wykorzystanie wiedzy i pomysłów lokalnej społeczności to budowanie rozwoju gminy w oparciu o najcenniejszy zasób – potencjał ludzki. Dobra komunikacja w gminie to pierwszy warunek zmiany postaw mieszkańców, którzy są nastawieni obojętnie, a nawet wrogo do działań samorządu.
- Wykorzystanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych gminy w promocji gminy, tworzenie dodatkowych miejsc pracy i przyciąganie inwestorów zewnętrznych.
- Na bazie strategii przygotowanie szczegółowych projektów do zapisanych zadań oraz staranie się o zewnętrzne fundusze na ich realizację.

Uczestnicy warsztatów dokonali także analizy wartościującej określając mocne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia dla jej rozwoju.

S.W.O.T to angielski skrót pochodzący od nazw: strengths – siły, weaknesses – słabości, oportunities – możliwości, threats – zagrożenia. **Analiza S.W.O.T** dla gminy Ścinawa została przeprowadzona na podstawie informacji z „Raportu o stanie Gminy”. Dane z diagnozy poddano analizie wartościującej określając słabe i mocne strony gminy obecnie – czyli co gmina ma, a czego nie ma, co może wpływać na jej rozwój. Odniesiono się również do możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości w otoczeniu i wewnątrz gminy i wpływać na jej kondycję. Przewidując je władze lokalne mogą uniknąć wielu trudności. Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse Ścinawa może skutecznie niwelować słabości.

Analiza SWOT

	Mocne strony	Słabe strony	Możliwości	Zagrożenia
Środowisko	<ol style="list-style-type: none"> Położenie nad Odrą z cennymi obszarami zalewowymi- lasy łęgowe, starorzecza. Obszary chronionej przyrody, starodrzew, parki zabytkowe. Dobre i nieskażone gleby. Zróżnicowane zasoby leśne. W miarę czyste środowisko. Urozmaicony krajobraz. 	<ol style="list-style-type: none"> Zanieczyszczone wody powierzchniowe. Zanieczyszczone powietrze w okresie grzewczym. Zagrożenie powodziowe. Dzikie wysypiska. Brak gazu przewodowego. Mała ilość lasów. Nie segregowanie odpadów. 	<ol style="list-style-type: none"> Program dla Odry 2006. Park Krajobrazowy w Dolinie Odry. Zagospodarowanie turystyczne Doliny Odry. 	<ol style="list-style-type: none"> Nie uwzględnienie potrzeb Ścinawy w Programie dla Odry 2006. Powódź. Postępująca degradacja środowiska. Zanieczyszczenia ze strony KGHM.
Gospodarka	<ol style="list-style-type: none"> Dobry węzeł komunikacyjny. Duży zasób siły roboczej. Duże przestrzenie do zagospodarowania. Lokalizacja przy dużym mieście. Baza społeczno-produkcyjna. Wodociągi wiejskie. Tereny do rekreacji, wypoczynku i turystyki. Oferty inwestycyjne. 	<ol style="list-style-type: none"> Niewystarczająca infrastruktura. Położenie na zewnątrz strefy ekonomicznej i mocnych ośrodków przemysłowych. Rozdrobnione gospodarstwa rolne. Słaby rynek zbytu. Zły stan dróg. Odra nie wykorzystana do rozwoju. Mała ilość miejsc pracy. 	<ol style="list-style-type: none"> Rozwój agroturystyki, turystyki oraz bazy rekreacyjnej. Rozwój zakładów usługowych i przetwórstwa rolnego. Rozwój rolnictwa. Rozwój oparty o rzekę Odrę - turystyka, rekreacja, sport, transport. Budowa obwodnicy i nowego mostu drogowego na Odrze. 	<ol style="list-style-type: none"> Mała rentowność zakładów. Kurczące się zasoby rud miedzi. Niewłaściwa polityka rolna państwa. Zamknięcie mostu drogowego na Odrze. Niski stan wody w Odrze.
Spółeczeństwo	<ol style="list-style-type: none"> Młoda struktura demograficzna. Zdolna młodzież. Wysoki poziom nauczania w szkołach i wysoko kwalifikowana kadra pedagogiczna. Baza lokalowa dla szkoły średniej. Wykształceni mieszkańcy. 	<ol style="list-style-type: none"> Mała aktywność. Skłonności do plotkarstwa i krytykanctwa. Brak szkoły średniej. Starzejące się społeczeństwo. Napięte stosunki społeczne - konflikty. Niedostateczna świadomość mieszkańców. Brak mieszkań. 	<ol style="list-style-type: none"> Podniesienie poziomu wykształcenia. 	<ol style="list-style-type: none"> Niż demograficzny. Wysokie koszty kształcenia.
Zarządzanie	<ol style="list-style-type: none"> Demokracja w zarządzaniu gminą. Wspieranie inicjatyw lokalnych. Preferencje dla inwestorów. Funkcjonowanie oświaty - dobry wzorzec. Strony internetowe, foldery, biuletyn informacyjny. Dobra realizacja zadań ustawowych gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> Niewystarczający przepływ informacji. Niepełna możliwość dokształcania osób realizujących zadania gminy. Brak ciągłości zarządzania. 	<ol style="list-style-type: none"> Wykorzystanie infrastruktury sąsiednich gmin. Współpraca partnerska między miastami i gminami. 	<ol style="list-style-type: none"> Niezadowolenie społeczeństwa. Niekorzystna polityka dotowania gmin przez państwo. Niestabilna polityka państwa wobec gmin.

3.2. Problemy rozwoju.

Problemy rozwoju gminy powinny posiadać trzy cechy:

- Mieć charakter negatywny dla rozwoju zrównoważonego.
- Opisywać stan istniejący.
- Powinny być istotne z punktu widzenia realizacji strategii.

Uczestnicy warsztatów korzystając z własnych obserwacji, raportu o stanie gminy i analizy SWOT identyfikowali problemy w 4 sferach: środowiska przyrodniczego, społecznej, gospodarczej i zarządzania gminą. Sformułowane problemy znalazły swoje odbicie w wynikach ankiety. Odczucia mieszkańców były zgodne z odczuciami uczestników warsztatów (patrz załącznik do strategii).

Najistotniejsze do ukierunkowania prac nad strategią zrównoważonego rozwoju były problemy związane ze stanem środowiska przyrodniczego. Założono, że rozwój społeczno gospodarczy powinien się odbywać bez naruszania tych zasobów.

W rozdziale 4 problemy zostały przekształcone na cele szczegółowe. W ten sposób problemy stanowiące istotne bariery rozwoju zostały przekształcone na pozytywne docelowe stany w przyszłości.

1. Środowisko przyrodnicze.

Problemy:

1. Zanieczyszczenie środowiska odpadami.
2. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego - emisja z lokalnych kotłowni, zanieczyszczenie napływowe.
3. Zanieczyszczanie wód powierzchniowych.
4. Obniżona estetyka krajobrazu, występowanie "dzikich" wysypisk.
5. Smog nad miastem.
6. Ograniczenie możliwości wykorzystania rzek.
7. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców.
8. Brak skutecznego systemu zagospodarowania odpadów.
9. Niewielkie wykorzystanie ekologicznych źródeł energii w systemach grzewczych.
10. Niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna.
11. Niewystarczająca ilość urządzeń podczyszczających ścieki w zakładach pracy.

Przyczyny	Problemy kluczowe	Skutki
Niska świadomość ekologiczna mieszkańców	Zanieczyszczenie środowiska odpadami	Obniżona estetyka krajobrazu, występowanie "dzikich" wysypisk
Brak skutecznego systemu zagospodarowania odpadów	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego - emisja z lokalnych kotłowni, zanieczyszczenie napływowe	Smog nad miastem
Niewystarczająca ilość urządzeń podczyszczających ścieki w zakładach pracy	Zanieczyszczanie wód powierzchniowych	Ograniczenie możliwości wykorzystania rzek
Niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna		
Niewielkie wykorzystanie ekologicznych źródeł energii w systemach grzewczych		

Cel główny:

Przyjazne i czyste środowisko.

Cele szczegółowe:

1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.
2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.
3. Urodzajne i niezdegradowane gleby.
4. Czyste powietrze atmosferyczne.
5. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.
6. Chroniona przyroda i krajobraz Doliny Odry.

2. Gospodarka.**Problemy:**

1. Brak polityki rozwoju gospodarki gminy.
2. Brak centrum informacji dla przedsiębiorstw.
3. Niewystarczająca infrastruktura pod potrzeby inwestorów.
4. Niewystarczająca ilość inicjatyw gospodarczych.
5. Niedostateczna ilość zakładów usługowych i produkcyjnych.
6. Niezadowolające zainteresowanie gminą przez inwestorów.
7. Niewykorzystana Odra.
8. Nie wykorzystany potencjał przechowalniczy i przetwórczy rolnictwa.
9. Niewystarczająca ilość miejsc pracy.
10. Ucieczka ludzi wykształconych.
11. Brak oferty turystycznej.
12. Słabe rolnictwo.

Przyczyny	Problemy kluczowe	Skutki
Brak polityki rozwoju gospodarki gminy	Niewystarczająca ilość inicjatyw gospodarczych	Niewystarczająca ilość miejsc pracy
Brak centrum informacji dla przedsiębiorstw	Niedostateczna ilość zakładów usługowych i produkcyjnych	Ucieczka ludzi wykształconych
Niewystarczająca infrastruktura pod potrzeby inwestorów	Niezadowolające zainteresowanie gminą przez inwestorów	
	Niewykorzystana Odra	Brak oferty turystycznej
	Nie wykorzystany potencjał przechowalniczy i przetwórczy rolnictwa	Słabe rolnictwo

Cel główny:

Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku.

Cele szczegółowe:

1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.
2. Bogata oferta turystyczna.
3. Dobra infrastruktura techniczna.

4. Dochodowe rolnictwo.
5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.
6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.
7. Działający ośrodek wspierania i informacji gospodarczej.
8. Optymalna ilość dobrze działających firm.
9. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.
10. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.

3. Jakość życia, stan zdrowia mieszkańców, infrastruktura społeczna.

Problemy:

1. Niska świadomość społeczna.
2. Mało zintegrowana społeczność.
3. Brak poparcia mieszkańców dla liderów (inicjatyw społecznych).
4. Brak współpracy pomiędzy liderami, osobami aktywnymi.
5. Mała aktywność społeczna.
6. Mała ilość inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców.
7. Utrudniony dostęp do szkoły średniej.
8. Trudny dostęp do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji i wykształcenia.
9. Niski poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy.
10. Zmniejsza się ilość dostępnych miejsc pracy (likwidacja zakładów).
11. Zwiększające się bezrobocie.
12. Emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.
13. Brak miejsc zapewniających kulturalne spędzenie czasu.
14. Niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu młodzieży.
15. Patologie społeczne.
16. Niezadowolające poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.
17. Konflikty grup ludzi.

Przyczyny	Problemy kluczowe	Skutki
Niska świadomość społeczna	Mała aktywność społeczna	Mała ilość inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców
Mało zintegrowana społeczność	Zwiększające się bezrobocie	Konflikty grup ludzi
Brak poparcia mieszkańców dla liderów (inicjatyw społecznych)	Trudny dostęp do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji i wykształcenia	Emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym
Brak współpracy pomiędzy liderami, osobami aktywnymi	Niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu młodzieży	Niski poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy
Utrudniony dostęp do szkoły średniej	Niezadowolające poczucie bezpieczeństwa mieszkańców	Patologie społeczne
Zmniejsza się ilość dostępnych miejsc pracy (likwidacja zakładów)		
Brak miejsc zapewniających kulturalne spędzenie czasu		

Cel główny:

Aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy.

Cele szczegółowe:

1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.
2. Aktywne społeczeństwo.
3. Łatwy dostęp do podnoszenia kwalifikacji i wykształcenia.
4. Zwiększone poczucie bezpieczeństwa.
5. Zmniejszony poziom bezrobocia.
6. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy.
7. Mniejsze zagrożenie patologią.
8. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.
9. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.

4. Zarządzanie.**Problemy:**

1. Niewystarczający przepływ informacji.
2. Niezadawalający sposób gospodarowania przestrzenią.
3. Niekorzystny wpływ konfliktów na zarządzanie gminą.
4. Niska ranga gminy.
5. Niskie nakłady na infrastrukturę.
6. Mała możliwości pozyskania inwestorów.

Przyczyny	Problemy kluczowe	Skutki
Niewystarczający przepływ informacji	Niekorzystny wpływ konfliktów na zarządzanie gminą	Niska ranga gminy
Niezadawalający sposób gospodarowania przestrzenią		Niskie nakłady na infrastrukturę
		Mała możliwości pozyskania inwestorów

Cel główny:

Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji.

Cele szczegółowe:

1. Dobre zarządzanie przestrzenią.
2. Dobry przepływ informacji.
3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.
4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.
5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.
6. Wysoka ranga gminy.

4. PLAN OPERACYJNY STRATEGII - CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ ICH REALIZACJA.

Przyjęcie wizji gminy umożliwiło sformułowanie celu nadrzędnego strategii stanowiącego podstawową przesłankę rozwoju gminy.

Cele główne określone jako zrównoważony rozwój 4 sfer: środowiska przyrodniczego, społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cele szczegółowe to konkretne efekty, które gmina osiągnie za 12 lat.

Cel szczegółowy powinien być:

- precyzyjny,
- mierzalny,
- osiągalny,
- realistyczny,
- określony w czasie.

Zapisanie celów szczegółowych w formie zadań do realizacji z przypisanym czasem ich wykonania, odpowiedzialnością i budżetem umożliwia spełnienie powyższych warunków. Tak powstaje **plan operacyjny** (harmonogram) do każdego celu szczegółowego, który staje precyzyjnym zapisem (krok po kroku) działań służących osiągnięciu efektu docelowego. W „Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa” cele szczegółowe zostały uporządkowane według hierarchii ważności.

Dla każdej sfery przyjęto kryteria ustalające kolejność celów strategii biorąc pod uwagę:

- poprawę stanu środowiska,
- jakość życia,
- integrację mieszkańców,
- łatwość w realizacji i zdobyciu środków finansowych,
- możliwości organizacyjne.

Kolejność celów wynika z przyznanej punktacji przez grupy robocze. Na początku zostały umieszczone cele z najwyższą ilością punktów, a więc pilne do realizacji lub, których realizacja będzie możliwa ze względów finansowych i organizacyjnych.

4.1. Środowisko przyrodnicze.

Cel główny: Przyjazne i czyste środowisko.

Dla osiągnięcia celu głównego, podczas warsztatów, wypracowano następujące cele szczegółowe:

1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.
2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.
3. Urodzajne i niezdegradowane gleby.
4. Czyste powietrze atmosferyczne.
5. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.
6. Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry.

Cel szczegółowy: Świadome ekologicznie społeczeństwo.

Uzasadnienie wyboru celu:

Uczestnicy warsztatów uważają, że poziom wiedzy mieszkańców dotyczący problemów ekologicznych w gminie jest niski. Mieszkańcy są słabo uświadomieni, co do wpływu ich

sposobu życia i działalności na wodę, powietrze, glebę i przyrodę. Wszelkie inwestycje związane z inżynierią środowiska powinny być poprzedzone szeroko rozpowszechnioną kampanią informacyjno-edukacyjną mieszkańców. Będzie to miało wpływ na codzienne zachowania mieszkańców dotyczące odpadów, ścieków, uprawy gleby, zużycia energii oraz poparcia dla działań władz lokalnych w tym zakresie.

Wysoka świadomość ekologiczna całego społeczeństwa, bez względu na wykształcenie i wiek, jest podstawą rozwoju gminy bez degradacji środowiska przyrodniczego.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących działań:

1. Zorganizowanie sprawnej dwukierunkowej komunikacji pomiędzy Urzędem Gminy i mieszkańcami.
2. Edukacja i aktywizacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie:
 - minimalizacji gromadzenia, segregacji, kompostowania odpadów, szkodliwości spalania ich w piecach, zagrożenia ze strony „dzikich” wysypisk, wykazania szkodliwości dla zdrowia odpadów niebezpiecznych,
 - prawidłowej uprawy gleby (szczególnie rolników), prawidłowego stosowania nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, ograniczenia zanieczyszczeń, skutków wylewania gnojowicy i szamb na pola, zabezpieczenia przed erozją wodną i wietrzną, skutków wypalania traw, ściernisk, rowów oraz korzyści z nasadzeń śródpolnych,
 - ograniczenia strat ciepła, poznania nowych systemów grzewczych i źródeł energii odnawialnej, konieczności gazyfikacji gminy,
 - podniesienia świadomości zagrożenia powodziowego i sposobów jego zmniejszenia,
 - oszczędności wody, negatywnych skutków wylewania ścieków bezpośrednio do cieków wodnych, dodatkowo rolników w kierunku: utylizacji odpadów gospodarczych, zagospodarowania gnojowic,
 - działań zwiększających naturalną retencję wodną (właściwa orka, małe zbiorniki retencyjne),
 - nasadzeń krzewów i drzew charakterystycznych dla gminy, potrzeby zalesienia nieużytków, poznania gatunków rzadkich i chronionych oraz sposobu ich ochrony, właściwej pielęgnacji roślin, wspomaganie populacji rzadkich gatunków, tworzenia zielonych enklaw (parki, aleje, skwery).

Cel szczegółowy: Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.

Uzasadnienie wyboru celu:

Zarówno grupa warsztatowa jak i ankietowani mieszkańcy uznali uporządkowanie gospodarki odpadami za jedno z najważniejszych celów, który należy osiągnąć. Duża część odpadów (zwłaszcza z terenów wiejskich) nie podlega żadnej kontroli. Mieszkańcy dość często wywożą swoje śmieci do najbliższych lasów, rowów, na tereny zakrzewione a nawet palą je w piecach. „Dziki” wysypiska pojawiają się i rosną przede wszystkim w pobliżu większych miejscowości. Właściwe zagospodarowanie odpady poprawi estetykę otoczenia i zwiększy walory turystyczne gminy oraz samopoczucie mieszkańców.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Modernizację, prawidłowe wyposażenie i właściwą eksploatację składowiska odpadów w Ścinawie.
2. Objęcie zorganizowanym wywozem odpadów 100 % mieszkańców.
3. Likwidację „dzikich” wysypisk śmieci.
4. Likwidację (rekułtywację) wiejskich punktów gromadzenia odpadów.
5. Zorganizowanie segregacji odpadów i punktów skupu surowców wtórnych.

Cel szczegółowy: Urodzajne i niezdegradowane gleby.**Uzasadnienie wyboru celu**

Urodzajne gleby są bogactwem naturalnym i jednocześnie bazą gospodarczą gminy. Prawie 77 % użytków rolnych w gminie Ścinawa to gleby dobre i bardzo dobre. Wymagają jednak odpowiedniej uprawy takiej, która nie spowoduje spadku żyzności i pogorszenia jakości płodów rolnych. Erozja i degradacja gleb najczęściej powiązana jest z niewłaściwym nawożeniem mineralnym i organicznym, chemizacją, nieprawidłową uprawą i płodozmianem, likwidacją oczek wodnych, zakrzaczeń i zadrzewień śródpolnych (erozja wietrzna). Urodzajne gleby i związana z tym kultura rolna decyduje często o zubożeniu krajobrazu z rozległymi monokulturowymi uprawami. Sytuacja taka znacząco wpływa na zmniejszenie bioróżnorodności gminy i zwiększenie ryzyka erozji gleby. Dodatkowym czynnikiem ułatwiającym erozję jest zakwaszenie gleb.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Wapnowanie gleb.
2. Nawożenie naturalnymi nawozami.
3. Stosowanie biologicznych środków ochrony roślin oraz chemicznych o krótkim okresie karencji.
4. Uzupełnienie struktury gleby.
5. Obsadzenie pasami zieleni ochronnej.
6. Zalesienia nieużytków.

Cel szczegółowy: Czyste powietrze atmosferyczne.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Zanieczyszczenie powietrza gminy Ścinawa związane jest głównie z niską emisją, zanieczyszczeniami napływowymi spoza gminy oraz z transportem drogowym. Ponad 90 % mieszkań ogrzewane jest poprzez spalanie węgla. Niska emisja dokuczliwa jest zwłaszcza w miesiącach zimowych (grzewczych), podczas których większość mieszkańców pali w piecach węglem o niskiej jakości (tańszym, ale o mniejszej wartości opałowej i większym zasiarczeniu). Zdarza się, że spalane są również odpady - butelki plastikowe, opony, szmaty itp., co odczuwają szczególnie mieszkańcy zwartej zabudowy w mieście. Czystsze powietrze zwłaszcza w okresie zimowym, sprzyjać będzie poprawie estetyki gminy i miasta, polepszy samopoczucie zarówno mieszkańców jak i turystów i niewątpliwie wpłynie korzystnie na stan środowiska przyrodniczego.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Przeprowadzenie gazyfikacji miasta i gminy.
2. Wykonanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych (pasy zieleni ochronnych).
3. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (słonecznej, wodnej, wiatrowej, biomasy).

Cel szczegółowy: Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Główne rzeki gminy – Odra i Zimnica zaliczone są do pozaklasowych wód powierzchniowych. Decyduje o tym przede wszystkim parametr bakteriologiczny, co świadczy o niskim stopniu sanitacji gminy. Aby wody te mogły być wykorzystane do celów rekreacyjno-wypoczynkowych, do nawadniania terenów rolniczych, upraw ogrodniczych

powinny odpowiadać odpowiednio II i III klasie czystości. Szczególnie atrakcyjną rzeką jest Odra, wzdłuż której znajdują się cenne przyrodniczo obszary mogące mieć wpływ na rozwój gminy.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Skanalizowanie miasta i gminy.
2. Wybudowanie lokalnych oczyszczalni ścieków.
3. Meliorację rowów z zachowaniem walorów przyrodniczych.

Cel szczegółowy: Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry.

Uzasadnienie wyboru celu:

Najcenniejsze obszary, z bogatą i unikalną przyrodą, oraz ciekawym krajobrazem związane są z doliną Odry. W niewielu miejscach w Europie zachowały się takie stare lasy łęgowe, z bogactwem gatunków roślin i zwierząt. Ziemia Ścinawska położona jest nad jednym z najpiękniejszych fragmentów doliny, z dobrze zachowanymi łągami wierzbowo-topolowymi i wiązowo-jesionowymi, mogącymi istnieć tylko w terenach regularnie zalewanych przez rzekę. Dobrze zachowane starorzecza, lasy, otwarte tereny podmokłych łąk tworzą niepowtarzalny i nigdzie nie spotykany klimat okolic Ścinawy. Krajobraz i przyroda doliny Odry może stanowić podstawę rozwoju turystyki zwłaszcza na terenach wiejskich.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Objęcie ochroną najcenniejszych obszarów doliny Odry:
 - użytki ekologiczne
 - rezerwaty
 - park krajobrazowy.
2. Opracowanie i wytyczenie ścieżek edukacji ekologicznej.
3. Wspieranie działań związanych z czynną ochroną przyrody.
4. Edukacja mieszkańców w zakresie wartości przyrodniczych i krajobrazowych doliny Odry oraz jej czynnej ochrony.
5. Utworzenie "Muzeum doliny Odry".

4.1 Środowisko przyrodnicze.

Cel główny: Przyjazne i czyste środowisko.

4.1.1 Cel szczegółowy: Świadome ekologicznie społeczeństwo.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Edukacja dzieci i młodzieży wraz z konkursami wiedzy o gminie.	Stale od 2000 roku	Dyrektorzy szkół i przedszkoli	10 000 zł /rok	WFOŚiGW, Gminny Fundusz Ochrony Środowiska, działania organizacji pozarządowych
2. Informacje w prasie lokalnej i mediach regionalnych i krajowych (kurier gmin, telewizja TVL, TV5)	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy		
3. Edukacja mieszkańców poprzez szkolenia, seminaria, konferencje, warsztaty	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy" przy współpracy organizacji pozarządowych	10 000 zł /rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
4. Edukacja rolników w zakresie zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy" przy współpracy organizacji pozarządowych, ODR	500 zł/ sołectwo /rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
5. Integracja organizacji w gminie wokół projektu tworzenia terenów zielonych i nasadzeń w Ścinawie	2000-2001 rok	MKS "Odra"	20 000 zł	Środki od sponsorów.
6. Przeglądy wiosenne posesji - listy ze zdjęciami pochwalnymi w prasie Konkursy na piękny balkon, ogródek Zgłoszenie pięknych i ekologicznych posesji do nagród	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy" przy współpracy organizacji pozarządowych	5 000 zł /rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne

4.1.2 Cel szczegółowy: Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Zakończenie modernizacji wysypiska śmieci w mieście	2000	Wydział Techniczno-Inwestycyjny	2 713 000 zł	Powiatowy i Wojewódzki Fundusz OŚiGW, budżet gminy
2. Likwidacja "dzikich wysypisk"	2000	Wydział Techniczno-Inwestycyjny	750 000 zł	Powiatowy i Gminny Fundusz OŚiGW, budżet gminy
3. Opracowanie i wdrożenie programu segregacji odpadów <ul style="list-style-type: none"> • zagwarantowanie odbioru surowców • podniesienie świadomości społecznej • różne formy informacyjne • postawienie estetycznych pojemników na poszczególne odpady 	2000-2001	Zarząd Gminy	20 000 zł	Budżet gminy i środki zewnętrzne

4.1.3 Cel szczegółowy: Urodzajne i niezdegradowane gleby.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Wapnowanie gleby - dotacja do kosztów wapnowania.	2000	Zarząd Gminy	30 000 zł	Urząd Wojewódzki + rolnicy
2. Edukacja rolników i mieszkańców w zakresie nawożenia naturalnego podnoszącego jakość ekologiczną gleby	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy", organizacje pozarządowe, ODR		Budżet ODR i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych

4.1. 4 Cel szczegółowy: Czyste powietrze atmosferyczne.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Podjęcie działań zmierzających do gazyfikacji miasta i gminy	2003-2010	Zarząd Gminy		
2. Opracowanie i wdrożenie programu ochrony i tworzenia zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych (pasy zieleni izolacyjnej)	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy", organizacje pozarządowe	5 000 zł/ opracowanie programu	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
3. Opracowanie i wdrożenie programu podniesienia poziomu lesistości gminy	2000-2001	Inspektor ds. ochrony środowiska	5 000 zł/ opracowanie programu	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
4. Przeszkolenie pracowników Urzędu Gminy w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • odnawialnych źródeł energii • możliwości pozyskiwania środków finansowych na w/w • energia słoneczna fotowoltaniczna (kolektory) • energia wodna - wykorzystanie wód Odry i Zimnicy • energia wiatrowa - usytuowanie na obrzeżach miasta i polach • biomasa • pomocy w kontaktach społeczeństwa z producentami 	2000-2001	Zarząd Gminy	2 000 zł/ rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
5. Opracowanie gminnego programu oszczędzania energii i wykorzystania energii odnawialnych	2000-2003	Zarząd Gminy	10 000 zł	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych

4.1.5 Cel szczegółowy: Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Dążenie do utrzymania właściwych stosunków wodnych na gruntach rolnych z ochroną jakości wód	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy i właściciele gruntów		
Kanalizacja realizowana w innych celach				

4.1.6 Cel szczegółowy: Chroniona przyroda i krajobraz Doliny Odry.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Podjęcie działań w celu objęcia ochroną najcenniejszych obszarów doliny Odry <ul style="list-style-type: none"> • użytki ekologiczne • rezerваты • park krajobrazowy 	2000-2003	Rada Gminy i Zarząd Gminy	4 000 zł/ rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
2. Opracowanie i wytyczenie ścieżek edukacji ekologicznej	2000-2001	Zarząd Gminy	2000 zł/ ścieżkę	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
3. Wspieranie działań związanych z czynną ochroną przyrody	Stale od 2000 roku	Rada Gminy i Zarząd Gminy	20 000 zł/ rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
4. Edukacja mieszkańców doliny Odry w zakresie czynnej ochrony przyrody, wartości przyrodniczych i krajobrazowych doliny Odry	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy", organizacje pozarządowe	4 000 zł / rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych
5. Utworzenie "Muzeum Doliny Odry"	2000-2005	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy", organizacje pozarządowe	50 000 zł	Budżet gminy i środki zewnętrzne oraz działania organizacji pozarządowych

4.2. Gospodarka.

Cel główny: Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku.

Cel główny został przekształcony na cele szczegółowe, które zostaną osiągnięte poprzez realizację poszczególnych planów operacyjnych. W czasie prac warsztatowych grupa uzgodniła następującą hierarchię celów szczegółowych:

1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.
2. Bogata oferta turystyczna.
3. Dobra infrastruktura techniczna.
4. Dochodowe rolnictwo.
5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.
6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.
7. Działający ośrodek wspierania i informacji gospodarczej.
8. Optymalna ilość dobrze działających firm.
9. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.
10. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.

Cel szczegółowy: Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.

Uzasadnienie wyboru celu:

Gmina boryka się z problemami związanymi z brakiem dostatecznej ilości miejsc pracy. Jedną z form jest wsparcie dla istniejących i funkcjonujących w gminie firm. Poprzez rozwój miejscowych przedsiębiorstw, a także wykorzystanie możliwości ściągnięcia do Ścinawy nowych firm zwiększy się ilość miejsc pracy. Dobra informacja, przygotowane odpowiednio tereny pod inwestowanie i uruchamianie działalności gospodarczej to zadania, jakie będzie miał powołany w tym celu ośrodek rozwoju gminy.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Powołanie ośrodka wspierania i informacji gospodarczej (Ośrodek rozwoju gminy).
2. Opracowanie systemu preferencji dla inwestorów.

Cel szczegółowy: Bogata oferta turystyczna.

Uzasadnienie wyboru celu:

Gmina ma możliwości rozwoju turystyki. Obecnie nie jest to należycie wykorzystane. Nie są wyznaczone i przygotowane trasy turystyczne do turystyki pieszej, rowerowej, konnej. Pomimo położenia nad Odrą i dobrych warunków do turystyki wodnej te możliwości nie są wykorzystane. Tereny wiejskie, szczególnie położone w dolinie Odry nie rozwijają się w oparciu o gospodarstwa agroturystyczne i turystykę weekendową. Mieszkańcy i gmina nie są dostatecznie przygotowani do rozwijania tej dziedziny gospodarki i kreowania części dochodów w oparciu o walory przyrodnicze i krajobrazowe jednego z najciekawszych odcinków doliny Odry.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Opracowanie i wdrożenie Programu Zagospodarowania Turystycznego Doliny Odry.
2. Tworzenie gospodarstw agroturystycznych.
3. Tworzenie miejsc noclegowych, gastronomicznych.
4. Wyznaczenie szlaków turystycznych (piesze, rowerowe, wodne)

Cel szczegółowy: Dobra infrastruktura techniczna.**Uzasadnienie wyboru celu:**

W większości wsi na terenie gminy są wybudowane wodociągi. Zwiększona ilość ścieków nie jest należycie zagospodarowana i powoduje znaczne zanieczyszczenie środowiska. Wody gruntowe nie nadają się do wykorzystania jako zdatne do picia. Wymagane jest, dla dobra mieszkańców wybudowanie w pozostałych miejscowościach wodociągów i rozwiązania problemu utylizacji ścieków. Ważnym problemem jest niewłaściwy stan techniczny dróg, wynikający z braku możliwości sfinansowania ich remontu. Stan dróg jest również wynikiem mozaiki sposobu zarządzania. Środki w wyniku tego są rozproszone wśród różnych zarządców i są problemy w koordynacji prac. Most na rzece Odrze jest bardzo ważnym dla gminy elementem jej funkcjonowania, ale jego stan techniczny uniemożliwia ciężki transport. Budowa nowego mostu, planowanego od wielu lat, jest istotnym interesem gminy.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Kanalizacja gminy I etap.
2. Kanalizacja gminy II etapu.
3. Kanalizacja gminy etap III zakończenie kanalizacji
4. Zakończenie wodociągowania wsi Dąbrowa Dl. i Śr., Sitno, Dziwin
5. Przejęcie od AWRSP i modernizacja wodociągów.
6. Poprawa jakości dróg gminnych.
7. Stworzenie lobbingu w sprawie utrzymania pozostałych dróg i budowy nowego mostu na Odrze.
8. Dążenie do rozwoju telekomunikacji.

Cel szczegółowy: Dochodowe rolnictwo.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Ścinawa jest gminą gdzie rolnictwo odgrywa istotną rolę jako miejsce pracy i dochodów mieszkańców. Zła koniunktura w tej branży, konieczność zmiany sposobu gospodarowania, dostosowanie się do zmieniających się warunków zewnętrznych wymusza aktywność wszystkich związanych z tą branżą. Wyniki badań gleb wskazują, że jest możliwa produkcja zdrowej żywności na terenie gminy. Istniejąca przetwórnia owocowo-warzywna oraz tradycje uprawy warzyw pozwalają sądzić, że możliwy jest rozwój tego sektora rolnictwa.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.
2. Wspieranie tworzenia grup producentów.
3. Przygotowanie gospodarstw rodzinnych do wymogów Unii Europejskiej.
4. Tworzenie gospodarstw ekologicznych.
5. Rozwój zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego.

Cel szczegółowy: Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Gmina chce rozwijać rolnictwo i turystykę, a grupa biorąca udział w opracowaniu strategii podkreślała, że bardzo istotne jest zachowanie dobrego stanu środowiska. Przyjęta strategia nie zakłada inwestycji znacznie pogarszających środowisko naturalne. Nowi inwestorzy będą musieli wykazać, że ich działalność będzie przyjazna dla środowiska. Gmina wychodząc naprzeciw tak postawionym warunkom podejmie starania o przygotowanie odpowiednich

terenów ułatwiających inwestowanie. Działania będą zmierzały do takiego przygotowania obszarów pod działalność gospodarczą, aby inwestor uzyskał maksymalną pomoc organizacyjną, prawną i techniczną dla szybkiego uruchomienia działalności gospodarczej. Gmina aktywnie będzie poszukiwała inwestorów.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Przygotowanie terenów i obiektów pod inwestycje.
2. Uporządkowanie stanów prawnych terenów i obiektów.
3. Promocja gminy (foldery, prasa, internet).

Cel szczegółowy: Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.

Uzasadnienie wyboru celu:

Mieszkańcy nie zawsze mają możliwość podjęcia pracy zgodnie z wyuczonym zawodem. Zmuszeni są do wykonywania zawodów, które nie odpowiadają ich ambicjom i wykształceniu. Biorąc to wszystko pod uwagę przy poszukiwaniu inwestorów pierwszeństwo będą miały te branże, które odpowiadają potrzebom zatrudnienia zgodnie z wykształceniem mieszkańców pozostających bez pracy. Dodatkowo podjęte zostaną działania w kierunku przekwalifikowania bezrobotnych.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

Realizowany w innych celach.

Cel szczegółowy: Działający ośrodek wspierania i informacji gospodarczej.

Uzasadnienie wyboru celu:

Konieczność funkcjonowania takiego ośrodka została uzasadniona w innych celach.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

Realizowany w innych celach.

Cel szczegółowy: Optymalna ilość dobrze działających firm.

Uzasadnienie wyboru celu:

Uzasadnieniem tego celu jest stan obecny, gdzie zarówno ilość jak i kondycja działających podmiotów gospodarczych jest niezadowalająca. Stan miejscowych firm decyduje o bezrobociu i poczuciu bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

Realizowany w innych celach.

Cel szczegółowy: Dolina Odry dobrze zagospodarowana.

Uzasadnienie wyboru celu:

Pomimo wysokich walorów turystycznych terenu doliny Odry mieszkańcy nie czerpią dodatkowych dochodów z tego typu działalności. Sama Ścinawa nie jest przygotowana do obsługi ruchu turystycznego. Pomimo dobrych warunków terenowych nad Odrą nie funkcjonuje

baza turystyki wodnej. W mieście nie można znaleźć noclegów, dobrych jadłodajni i miejsc do wypoczynku i rozrywki. Ścinawa i okolica nie jest dostatecznie wypromowana. Pobliskie duże ośrodki przemysłowe są dużym potencjałem obecnie niewykorzystywanym.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

Realizowany w innych celach.

Cel szczegółowy: Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.

Uzasadnienie wyboru celu:

Cel ten został omówiony przy omawianiu celu: dochodowe rolnictwo.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

Realizowany w innych celach

4.2. Gospodarka.

Cel główny: Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku.

4.2.1 Cel szczegółowy: Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Powołanie ośrodka wspierania i informacji gospodarczej (Ośrodek rozwoju gminy).	II półrocze 2000 - 2001	Zarząd Gminy		Budżet gminy i środki zewnętrzne
2. Opracowanie systemu preferencji dla inwestorów	2001	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Budżet ośrodka

4.2.2 Cel szczegółowy: Bogata oferta turystyczna.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Opracowanie i wdrożenie Programu Zagospodarowania Turystycznego Doliny Odry	2000-2005	Rada i Zarząd Gminy	20 000 zł / program	Budżet gminy i środki zewnętrzne
2. Tworzenie gospodarstw agroturystycznych	2000-2005	ODR i powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Środki pomocowe i fundusze własne inwestorów
3. Tworzenie miejsc noclegowych, gastronomicznych	2000-2005	Podmioty gospodarcze, osoby fizyczne i powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Środki własne inwestorów
4. Wyznaczenie szlaków turystycznych (piesze, rowerowe, wodne)	2000-2005	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"	10 000 zł /rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne

4.2.3 Cel szczegółowy: Dobra infrastruktura techniczna.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Kanalizacja gminy I etap	2000-2004	Zarząd Gminy		Budżet gminy i środki zewnętrzne
2. Kanalizacja gminy II etapu	2005-2010	Zarząd Gminy		Budżet gminy i środki zewnętrzne
3. Kanalizacja gminy etap III zakończenie kanalizacji	2012-2012	Zarząd Gminy		Budżet gminy i środki zewnętrzne
4. Zakończenie wodociągowania wsi Dąbrowa Dl. i Śr., Sitno, Dziwin	2000-2001	Zarząd Gminy		Budżet gminy i środki zewnętrzne
5. Przejęcie od AWRSP i modernizacja wodociągów	2000-2005	Zarząd Gminy, ZGK		Budżet gminy i środki zewnętrzne
6. Poprawa jakości dróg gminnych	2010	Rada i Zarząd Gminy		Budżet gminy i środki zewnętrzne
7. Stworzenie lobbingu w sprawie utrzymania pozostałych dróg i budowy nowego mostu na Odrze	2000	Rada i Zarząd Gminy		Budżet gminy
8. Dążenie do rozwoju telekomunikacji	od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy		Inwestor zewnętrzny

4.2.4 Cel szczegółowy: Dochodowe rolnictwo.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów	Stale od 2000 roku	Grupy producentów		Środki pomocowe i fundusze inwestorów
2. Wspieranie tworzenia grup producentów	Od 2001	Rada i Zarząd Gminy przez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Budżet ODR
3. Przygotowanie gospodarstw rodzinnych do wymogów Unii Europejskiej	2001-2003	Rada i Zarząd Gminy przez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Budżet ODR i środki zewnętrzne
4. Tworzenie gospodarstw ekologicznych	2001-2003	Rada i Zarząd Gminy przez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Środki własne i pomocowe
5. Rozwój zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego	Stale od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy przez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Środki inwestora i pomocowe

4.2.5 Cel szczegółowy: Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Przygotowanie terenów i obiektów pod inwestycje	2001	Zarząd Gminy		Budżet gminy i środki zewnętrzne
2. Uporządkowanie stanów prawnych terenów i obiektów	2001	Zarząd Gminy		Budżet gminy
3. Promocja gminy (foldery, prasa, internet)	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"	20 000 zł /rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne

4.2.6 Cel szczegółowy: Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.

Realizowany w innych celach.

4.2.7 Cel szczegółowy: Działający ośrodek wspierania i informacji gospodarczej.

Realizowany w innych celach.

4.2.8 Cel szczegółowy: Optymalna ilość dobrze działających firm.

Realizowany w innych celach.

4.2.9 Cel szczegółowy: Dolina Odry dobrze zagospodarowana.

Realizowany w innych celach.

4.2.10 Cel szczegółowy: Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.

Realizowany w innych celach.

4.3. Jakość życia, stan zdrowia mieszkańców, infrastruktura społeczna.

Cel główny: aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy.

W strategii cel ten został sformułowany jako bardziej szczegółowa pochodna celu nadrzędnego w układzie poszczególnych sfer (ładów).

Cel główny w sferze społecznej zostanie osiągnięty dzięki takiemu rozwojowi społeczno – gospodarczemu gminy, w którym granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów środowiska przyrodniczego. Cel główny w sferze społecznej został przekształcony na cele szczegółowe, które zostaną osiągnięte poprzez realizację poszczególnych planów operacyjnych.

W czasie pracy warsztatowej grupa wypracowała następujące cele szczegółowe:

1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.
2. Aktywni mieszkańcy.
3. Łatwy dostęp do podnoszenia kwalifikacji i wykształcenia.
4. Zwiększony poziom bezpieczeństwa.
5. Zmniejszony poziom bezrobocia.
6. Funkcjonujące miejsca spędzania wolnego czasu.
7. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy.
8. Mniejsze zagrożenie patologią.
9. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.
10. Świadomi aktywni i zintegrowani mieszkańcy.

Ponieważ niektóre z celów się powtarzają uzgodniono następującą ostateczną hierarchię i sformułowanie celów:

1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.
2. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.
3. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy.
4. Zwiększony poziom bezpieczeństwa.
5. Zmniejszony poziom bezrobocia.
6. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.

Problem: Niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu.

Cel szczegółowy: Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.

Uzasadnienie wyboru celu.

W odczuciu uczestników warsztatów na terenie gminy brakuje zarówno miejsc zapewniających kulturalne spędzenie czasu jak również niewielka jest oferta dla dzieci, młodzieży i osób starszych umożliwiająca ciekawe zagospodarowanie czasu wolnego. Niewielkie środki, którymi dysponuje Ścinawski Ośrodek Kultury nie zaspokajają ani potrzeb, ani aspiracji mieszkańców. Trudna sytuacja jest na terenach wiejskich, gdzie świetlice albo są zamykane ze względu na zły stan techniczny, albo nie prowadzą żadnej działalności. Mieszkańcy chcą, aby atrakcyjne możliwości spędzania wolnego czasu umożliwiły im własny rozwój, integrację ludzi i były magnesem przyciągającym potencjalnych turystów. Stąd też zapisano do realizacji wiele działań począwszy od remontów świetlic wiejskich i poszerzenia działalności świetlic terapeutycznych po kalendarz imprez lokalnych i regionalnych oraz przygotowanie odpowiedniej bazy sportowo – rekreacyjnej.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących działań:

1. Rozszerzenie działalności świetlic terapeutycznych wg potrzeb.
2. Działające świetlice wiejskie: remonty świetlic wiejskich; doposażenie w sprzęt, organizowanie imprez dla dzieci i mieszkańców.
3. Integracja działań pomiędzy świetlicami terapeutycznymi a wiejskimi celem stworzenia lokalnego centrum kultury
4. Rozszerzenie działalności stowarzyszeń sportowych i turystycznych oraz tworzenie nowych
5. Zwiększenie ilości imprez przy wykorzystaniu istniejącej bazy (sala gimnastyczna, boiska) i oferty zajęć pozalekcyjnych.
6. Szersze udostępnienie istniejących pracowni dla mieszkańców gminy (np. kafejka internetowa).
7. Tworzenie kalendarza imprez o zasięgu lokalnym i ponad gminnym
8. Stworzenie bazy do prowadzenia imprez sportowo- rekreacyjnych. (boiska, korty, sala widowiskowa i kinowa).
9. Preferencje dla podmiotów, które przygotowują miejsca do spędzania wolnego czasu (kawiarnia, pizzeria, kluby itp.).

Problem: Niska świadomość społeczna, mała aktywność społeczna, mało zintegrowana społeczność.

Cel szczegółowy: Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.

Uzasadnienie wyboru celu.

W odczuciu uczestników warsztatów mieszkańcy nie posiadają wystarczającej wiedzy na temat funkcjonowania gminy, instytucji publicznych i społecznych. Małe jest zainteresowanie konkretnymi działaniami samorządu ścinawskiego. Podobnie jest ze znajomością walorów kulturowych i przyrodniczych gminy oraz uwarunkowań społeczno – gospodarczych.

Niska świadomość mieszkańców powoduje słabą identyfikację z gminą, konflikty, postawę roszczeniową i postrzeganie siebie nie wewnątrz gminy – wspólnoty, ale na zewnątrz całej struktury. To także niewiara we własne siły i możliwości gminy. Spora aktywność różnych liderów i organizacji nie przekłada się na osiągnięte efekty społeczne i pozytywne postrzeganie ich przez mieszkańców. Stąd też bardzo ważnym zadaniem jest stworzenie warunków do dwustronnej komunikacji pomiędzy mieszkańcami, Urzędem Gminy i instytucjami publicznymi. Zapewni to integrację dla osiągania wspólnych celów całej społeczności.

Wzrost aktywności i większe zaangażowanie mieszkańców w różnorodne inicjatywy da szansę na rozwój gminy na poziomie lokalnym i regionalnym.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących działań:

1. Przygotowanie zasad finansowania i wspierania różnorodnych inicjatyw społecznych (Rady Sołeckie, organizacje społeczne, Rady Osiedlowe)
2. Instytucje gminne (szkoły, ośrodki zdrowia, świetlice, ośrodek pomocy społecznej, Spółdzielnia Mieszkaniowa) przekazują informacje mieszkańcom o działaniach gminy i innych instytucji i organizacji
3. Stworzenie gminnego programu komunikacji społecznej
4. Przygotowanie radnych i liderów do działań w społeczności lokalnej (warsztaty, szkolenia)
5. Stworzenie warunków do działania "Kół Gospodyń Wiejskich"

Problem: Niski poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy.**Cel szczegółowy: Odpowiedni poziom wykształcenia i kwalifikacji w stosunku do potrzeb rynku pracy.**

Uzasadnienie wyboru celu.

Uczestnicy warsztatów wielokrotnie podkreślali trudności w dostępie do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji i wykształcenia. Mieszkańcy gminy chcący się kształcić mogą głównie korzystać ze szkół średnich położonych poza terenem gminy (Lubin, Wołów, Wrocław), a więc wymagających codziennych dojazdów. Dla wielu osób stanowi to barierę w podnoszeniu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Konieczna jest stała, różnorodna oferta podnoszenia kwalifikacji zawodowych dla bezrobotnych i rolników poszukujących dodatkowych źródeł dochodów, oferta stworzona na podstawie potrzeb zatrudnienia w gminie, powiecie i całym regionie. W połączeniu z działaniami realizowanymi w sferze rozwoju gminy da to trwałe podstawy do zmniejszenia poziomu bezrobocia.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących działań:

1. Rozwinięcie oferty "Klubu Pracy" dla bezrobotnych i chcących się przekwalifikować – oferta szkoleń dostosowana do potrzeb rynku pracy. Klub pracy badający potrzeby zatrudnienia w gminie i powiecie.
2. Oddziaływanie na Powiatowy Urząd Pracy pod kątem przekwalifikowania rolników.
3. Kursy chałupnictwa, drobnej przedsiębiorczości dla kobiet wiejskich i rolników.
4. Podjęcie działań w celu utworzenia szkoły średniej.

Problem: Niezadawalające poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.**Cel szczegółowy: Zwiększony poziom bezpieczeństwa.**

Uzasadnienie wyboru celu.

W gminie Ścinawa w 1999 roku odnotowano spadek ilości przestępstw oraz wzrost efektów wykrywania. W odczuciu mieszkańców skala przestępczości i patologii społecznych jest zauważalna i budzi niepokój. Widoczna jest potrzeba lepszej współpracy policji i mieszkańców w wykrywaniu przestępstw, wykroczeń i realizacji programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących działań:

1. Prowadzenie profilaktyki i współdziałanie policji i mieszkańców w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa.
2. Wspieranie działań gminnego Programu Polityki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Doposażenie OSP w niezbędny sprzęt.

Problem: Zwiększające się bezrobocie.**Cel szczegółowy: Zmniejszony poziom bezrobocia.**

Uzasadnienie wyboru celu.

W gminie Ścinawa w 1999 roku odsetek osób bezrobotnych wyniósł 7,2%, jest to niższy wskaźnik niż w kraju. Wskaźnik ten jednak nie obrazuje skali ukrytego bezrobocia na terenach wiejskich. Jednocześnie od wielu lat odnotowuje się wzrost bezrobocia.

Uczestnicy warsztatów oraz mieszkańcy gminy postrzegają to jako istotny problem społeczny, który wymaga podejmowania różnorodnych działań m.in. prowadzenia takiej polityki gminy, która wesprze lokalny rozwój gospodarczy, umożliwienia bezrobotnym i rolnikom zmiany kwalifikacji, podnoszenie poziomu wykształcenia wśród młodzieży poprzez powołanie szkoły średniej, powołanie ośrodka wspierania rozwoju gospodarczego.

Problem: Emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.**Cel szczegółowy: Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.**

Uzasadnienie wyboru celu.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację innych celów szczegółowych zapisanych w sferze środowiskowej, gospodarczej i zarządzania gminą. Gmina nowoczesna, z dobrą infrastrukturą, z rozwiązanymi problemami z pewnością zatrzyma ludzi młodych i wykształconych przed ucieczką do większych aglomeracji.

4.3 Jakość życia, stan zdrowia mieszkańców, infrastruktura społeczna.

Cel główny: Aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy.

4.3.1 Cel szczegółowy: Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Rozszerzenie działalności świetlic terapeutycznych wg potrzeb.	Stale od 2000 roku	MOPS	10000/ rok	Komisja d/s rozwiązywania problemów alkoholowych
2. Działające świetlice wiejskie: remonty świetlic wiejskich; doposażenie w sprzęt, organizowanie imprez dla dzieci i mieszkańców	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy przy współpracy mieszkańców, organizacje pozarządowe, ŚOK	10000/ rok	Budżet gminy i środki pomocowe
3. Integracja działań pomiędzy świetlicami terapeutycznymi a wiejskimi celem stworzenia lokalnego centrum kultury	Stale od 2000 roku	MOPS i ŚOK	-	Budżety własne
4. Rozszerzenie działalności stowarzyszeń sportowych i turystycznych oraz tworzenie nowych	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"	-	
5. Zwiększenie ilości imprez przy wykorzystaniu istniejącej bazy (sala gimnastyczna i boiska) i oferty zajęć pozalekcyjnych.	Stale od 2000 roku	ŚOK, MKS "Odra", organizacje pozarządowe	10000/ rok	Środki własne i pomocowe oraz sponsorzy
6. Szersze udostępnienie istniejących pracowni dla mieszkańców gminy (np. kafejka internetowa).	Stale od 2000 roku	Szkoły, ŚOK	-	Środki własne i pomocowe
7. Tworzenie kalendarza imprez o zasięgu lokalnym i ponad gminnym	Stale od 2000 roku	Zarząd gminy i ŚOK		
8. Stworzenie bazy do prowadzenia imprez sportowo- rekreacyjnych (boiska, korty, sala widowiskowa i kinowa).	Od 2000 roku	Zarząd Gminy przy współpracy mieszkańców, organizacje pozarządowe, ŚOK		Środki własne i pomocowe
9. Preferencje dla podmiotów, które przygotowują miejsca do spędzania wolnego czasu.	Od 2000 roku	Zarząd gminy		Inwestorzy i środki zewnętrzne

4.3.2 Cel szczegółowy: Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Przygotowanie zasad finansowania i wspierania różnorodnych inicjatyw społecznych (Rady Sołeckie, organizacje społeczne, Rady Osiedlowe)	2000	Rada Gminy	-	Budżet gminy
2. Instytucje gminne (szkoły, ośrodki zdrowia, świetlice, ośrodek pomocy społecznej, Spółdzielnia Mieszkaniowa) przekazują informacje mieszkańcom o działaniach gminy i innych instytucji i organizacji	Stale od 2000 roku	Szkoły, Zarząd gminy i inne instytucje i organizacje inspirowane przez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		
3. Stworzenie gminnego programu komunikacji społecznej	2000	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Budżet gminy
4. Przygotowanie radnych i liderów do działań w społeczności lokalnej (warsztaty, szkolenia)	Od 2001	Zarząd Gminy	10 000	Środki pomocowe, budżet gminy
5. Stworzenie warunków do działania "Kół Gospodyń Wiejskich"	Od 2001	Rady Sołeckie		

4.3.3 Cel szczegółowy: Odpowiedni poziom wykształcenia i kwalifikacji w stosunku do potrzeb rynku pracy.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Rozwinięcie oferty "Klubu Pracy" dla bezrobotnych i chcących się przekwalifikować – oferta szkoleń dostosowana do potrzeb rynku pracy. Klub pracy badający potrzeby zatrudnienia w gminie i powiecie.	Stale od 2000 roku	MOPS	-	Środki własne
2. Oddziaływanie na Powiatowy Urząd Pracy pod kątem przekwalifikowania rolników.	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy", ODR	-	
3. Kursy chałupnictwa, drobnej przedsiębiorczości dla kobiet wiejskich i rolników.	Stale od 2000 roku	ODR i organizacje pozarządowe	-	Środki własne i pomocowe
4. Podjęcie działań w celu utworzenia szkoły średniej.	2000	Rada Gminy	-	Starostwo Powiatowe. Budżet Gminy.

4.3.4 Cel szczegółowy: Zwiększony poziom bezpieczeństwa.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Prowadzenie profilaktyki i współdziałanie policji i mieszkańców w zakresie popraw stanu bezpieczeństwa	Stale od 2000 roku	OSP, Policja Rady Osiedlowe i Sołectkie, szkoły		Środki własne i pomocowe
2. Wspieranie działań gminnego Programu Polityki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych	Stale	Rada Gminy	-	Budżet gminy i pomoc budżetu państwa
3. Doposażenie OSP w niezbędny sprzęt	Od 2000	Rada Gminy	10000/ rok	Budżet gminy i pomoc budżetu państwa

4.3.5 Cel szczegółowy: Zmniejszony poziom bezrobocia.

Realizowany w celach dot. sfery gospodarczej.

4.3.6 Cel szczegółowy: Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.

Realizowany w innych celach sfery społecznej, środowiskowej i gospodarczej.

4.4. Zarządzanie gminą.

Cel główny: Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji.

Cel główny zarządzania został sformułowany jako pochodna celu nadrzędnego w układzie poszczególnych sfer (ładów). W zarządzaniu cel główny zostanie osiągnięty dzięki takiemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu gminy, który nie będzie degradował środowiska naturalnego.

Uczestnicy warsztatów uznali, że długofalowe, planowe zarządzanie gminą umożliwi ciągłość realizacji strategii ekorozwoju. Wdrażanie zapisów strategii w połączeniu z uchwalonym studium zagospodarowania przestrzennego gminy zapewni ciągłość realizacji zapisanych zadań, niezależnie od wyborów i zmian w składzie Rady i Zarządu Gminy.

Cel główny zostanie osiągnięty dzięki realizacji celów szczegółowych a te poprzez realizację poszczególnych planów operacyjnych.

W czasie pracy warsztatowej grupa uzgodniła następującą hierarchię celów szczegółowych:

1. Dobre zarządzanie przestrzenią.
2. Dobry przepływ informacji.
3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.
4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.
5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.
6. Wysoka ranga gminy.

Cel szczegółowy: Dobre zarządzanie przestrzenią.

Uzasadnienie wyboru celu:

Harmonia w krajobrazie, optymalne wykorzystanie przestrzeni, wyznaczenie miejsc odpowiednich pod różne formy działalności gospodarczej, ochrona przyrody i gleb wymaga przemyślenia i podjęcia optymalnych decyzji. Opracowanie odpowiednich opracowań, strategii i planów znacznie wspomogę właściwe gospodarzenie gruntami w gminie. Powstanie parku krajobrazowego to lepsza promocja gminy, znaczna pomoc w rozwoju turystyki jak również polepszeniem warunków do funkcjonowania terenów wiejskich. Wiele środków zewnętrznych kierowane jest już obecnie na tereny objęte różnymi formami ochrony. Perspektywa przystąpienia do Unii Europejskiej to również nowe możliwości w postaci rolnictwa środowiskowego, funduszy strukturalnych i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich przy zdobywaniu, których ochrona przyrody jest ważnym i istotnym argumentem.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu gminy z uwzględnieniem terenów zagrożonych powodzią.
2. Opracowanie strategii rozwoju gminy.
3. Realizowanie założeń wynikających ze strategii i planów rozwoju.
4. Wspieranie inicjatyw zmierzających do utworzenia Parku Krajobrazowego Doliny Odry.

Cel szczegółowy: Dobry przepływ informacji.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Gmina boryka się z problemem niedostatecznego i właściwego przepływu informacji pomiędzy władzami gminy i mieszkańcami. Skutkiem tego mieszkańcy nie są dostatecznie aktywni na rzecz rozwoju gminy, jak również krążą domniemania i plotki o różnych działaniach władz. Niewłaściwa i niepełna informacja powoduje, że powstają konflikty i nieporozumienia.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

5. Wydanie biuletynu informacyjnego.
6. Strona internetowa.
7. Foldery.
8. Tablice i banery informacyjne.
9. Konferencje tematyczne.
10. Zebrania środowiskowe.
11. Skrzynki kontaktowe, dyżury telefoniczne, dyżury Rady i Zarządu

Cel szczegółowy: Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Uzasadnienie tego celu zostało zawarte w sferze gospodarczej.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

Realizowany w innych celach.

Cel szczegółowy: Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Gmina jest spostrzegana jako władza, z którą mieszkańcy nie do końca się identyfikują. Nie znają oni mechanizmów podejmowania istotnych dla nich decyzji. Władze gminy chcą, aby aktywni mieszkańcy i organizacje społeczne miały większy udział w rozwoju lokalnym.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Współpraca z organizacjami społecznymi.
2. Spotkania środowiskowe – debaty.
3. Konsultacje społeczne.
4. Negocjacje, ankiety.

Cel szczegółowy: Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Budżet gminy nie pozwala na zaspokojenie wszystkich potrzeb związanych z budową infrastruktury w gminie. Konieczne jest podjęcie szeregu działań pozwalających przysporzenie większych dochodów, lub zrealizowanie inwestycji ze środków zewnętrznych. Działania te będą realizowane poprzez zwiększenie aktywności mieszkańców i organizacji społecznych, polepszenie warunków do wzrostu gospodarczego, aktywnego poszukiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

Realizowany w innych celach.

Cel szczegółowy: Wysoka ranga gminy.**Uzasadnienie wyboru celu:**

Gmina Ścinawa nie jest zadowolona z rangi, jaką posiada w regionie i kraju. Zmiana wizerunku gminy, większa promocja to działania, które powinny pomóc w rozwoju. Miasto jest jednym z kilkunastu miast położonych bezpośrednio nad Odrą. Samorząd może pełnić koordynatora i ośrodka aktywującego przyległe gminy wiejskie.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Promocja.
2. Organizowanie imprez o charakterze ponad gminnym.
3. Opracowania naukowe.
4. Tworzenie lobby na rzecz gminy.

4.4. Zarządzanie gminą.

Cel główny: Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji.

4.4.1 Cel szczegółowy: Dobre zarządzanie przestrzenią.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu gminy z uwzględnieniem terenów zagrożonych powodzią	Od 2000	Zarząd Gminy	100 000 zł	Budżet gminy
2. Opracowanie strategii rozwoju gminy	2000	Rada Gminy, Projekt Umbrella	20 000 zł	Budżet gminy
3. Realizowanie założeń wynikających ze strategii i planów rozwoju.	2000-2012	Rada i Zarząd Gminy		FOŚ, WOFOS, AWRSP, budżet własny i inne środki pomocowe
4. Wspieranie inicjatyw zmierzających do utworzenia Parku Krajobrazowego Doliny Odry	2000-2004	Rada i Zarząd Gminy	2 000 zł	Budżet gminy

4.4.2 Cel szczegółowy: Dobry przepływ informacji.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Wydanie biuletynu informacyjnego	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy	6 000 zł /rok	Budżet gminy i środki zewnętrzne
2. Strona internetowa	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy	1 000 zł	Budżet gminy i środki zewnętrzne
3. Foldery	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy	5 000 zł	Budżet gminy i środki zewnętrzne
4. Tablice i banery informacyjne	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy	2 000 zł	Budżet gminy i środki zewnętrzne
5. Konferencje tematyczne	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy	2 000 zł	Budżet gminy i środki zewnętrzne
6. Zebrania środowiskowe	Stale od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy	1 000 zł	Budżet gminy i środki zewnętrzne
7. Skrzynki kontaktowe, dyżury telefoniczne, dyżury Rady i Zarządu	Stale od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy		Budżet gminy i środki zewnętrzne

4.4.3 Cel szczegółowy: Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.

Realizowany w innych celach.

4.4.4 Cel szczegółowy: Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Współpraca z organizacjami społecznymi	Stale od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy		
2. Spotkania środowiskowe - debaty	Stale od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy		
3. Konsultacje społeczne	Stale od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy		
4. Negocjacje, ankiety	Stale od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy		

4.4.5 Cel szczegółowy: Odpowiednie nakłady na infrastrukturę

Realizowany w innych celach.

4.4.6 Cel szczegółowy: Wysoka ranga gminy.

Działania/ zadania	Harmonogram/ lata	Odpowiedzialność	Orientacyjne koszty	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
1. Promocja	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Budżet Gminy
2. Organizowanie imprez o charakterze ponad gminnym	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Budżet Gminy i sponsorzy
3. Opracowania naukowe	Stale od 2000 roku	Zarząd Gminy poprzez powołany "Ośrodek rozwoju gminy"		Budżet Gminy i ośrodki naukowe
4. Tworzenie lobby na rzecz gminy	Stale od 2000 roku	Rada i Zarząd Gminy		Budżet Gminy

4.5. Struktura celów strategii zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa.

WIZJA: NADODRZAŃSKA ZIEMIA ŚCINAWSKA GOSPODARNA, PRZYJAZNA LUDZIOM I ŚRODOWISKU.

CEL NADRZĘDNY: **Dobre zagospodarowanie gminy z zachowaniem bogatej przyrody i zapewnieniem dobrych warunków życia dla mieszkańców.**

CELE GŁÓWNE:

Środowisko przyrodnicze	Gospodarka	Spółczeństwo	Zarządzanie
Przyjazne i czyste środowisko	Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku	Aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy	Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji
Cele szczegółowe:			
<ol style="list-style-type: none"> Świadome ekologicznie społeczeństwo. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi. Urodzajne i niezdegradowane gleby. Czyste powietrze atmosferyczne. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa. Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry. 	<ol style="list-style-type: none"> Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy. Bogata oferta turystyczna. Dobra infrastruktura techniczna. Dochodowe rolnictwo. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami. Działający ośrodek wspierania i informacji gospodarczej. Optymalna ilość dobrze działających firm. Dolina Odry dobrze zagospodarowana. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów. 	<ol style="list-style-type: none"> Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy. Zwiększony poziom bezpieczeństwa. Zmniejszony poziom bezrobocia. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym. 	<ol style="list-style-type: none"> Dobre zarządzanie przestrzenią. Dobry przepływ informacji. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę. Wysoka ranga gminy.

5. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII.

System zarządzania realizacją strategii jest bardzo ważnym i często niedocenianym elementem budowy gminnej Agendy 21. Decyduje on, bowiem czy w miarę upływu czasu dynamika procesu realizacji strategii będzie rosła czy słabnąć. Nie stworzenie tego systemu powoduje, że strategia staje się bardzo szybko dokumentem „martwym”.

Zarządzanie realizacją strategii to przede wszystkim:

- tworzenie i doskonalenie instrumentów realizacji,
- monitorowanie, czyli obserwacja realizacji celów i zadań strategii oraz zmian w warunkach realizacji,
- aktualizacja strategii.

5.1. Instrumenty realizacji strategii.

Są nimi przede wszystkim instrumenty:

- prawno-administracyjne,
- ekonomiczne i rynkowe,
- finansowe,
- z zakresu organizacji, zarządzania i marketingu,
- informacyjno-edukacyjne.

Realizacja strategii obejmuje okres przedakcesyjny (do roku 2004-2005) oraz pierwsze lata członkostwa w Unii Europejskiej. W okresie tym obowiązywać będzie II Polityka ekologiczna Państwa, strategia zrównoważonego rozwoju kraju oraz strategia rozwoju województwa. Coraz większy wpływ na warunki realizacyjne będą też miały ustalenia wspólnej polityki ekologicznej UE określone w Piątym Programie Działań oraz w dyrektywach, rozporządzeniach i decyzjach. W Programie tym mocno akcentowane są instrumenty ekonomiczne i fiskalne.

Instrumenty z zakresu organizacji, zarządzania i marketingu stanowią bardzo obszerną i ciągle rozbudowywaną grupę narzędzi realizacyjnych. W realizacji strategii będą uwzględnione:

- ściśle powiązanie ze strategią procesu budowy i realizacji budżetu, a zwłaszcza budowy budżetu zadaniowego,
- zarządzanie jakością jako element zarządzania sferą usług publicznych w gminie,
- systemowe podejście do budowy marketingu gminy (w tym promocji).

Bardzo ważnym narzędziem wprowadzania strategii w życie będzie opracowywany (równoległe z budżetem gminy) przez Zarząd Gminy roczny plan realizacji strategii. Przeprowadzane będą badania opinii społecznej (ankiety, sondaże) dla lepszej oceny realizacji wybranych zadań. Wśród mieszkańców upowszechniane będą informacje o postępach i efektach zrównoważonego rozwoju wszystkimi dostępnymi kanałami komunikacji społecznej (audycje telewizyjne, artykuły w prasie, spotkania radnych z wyborcami itp.).

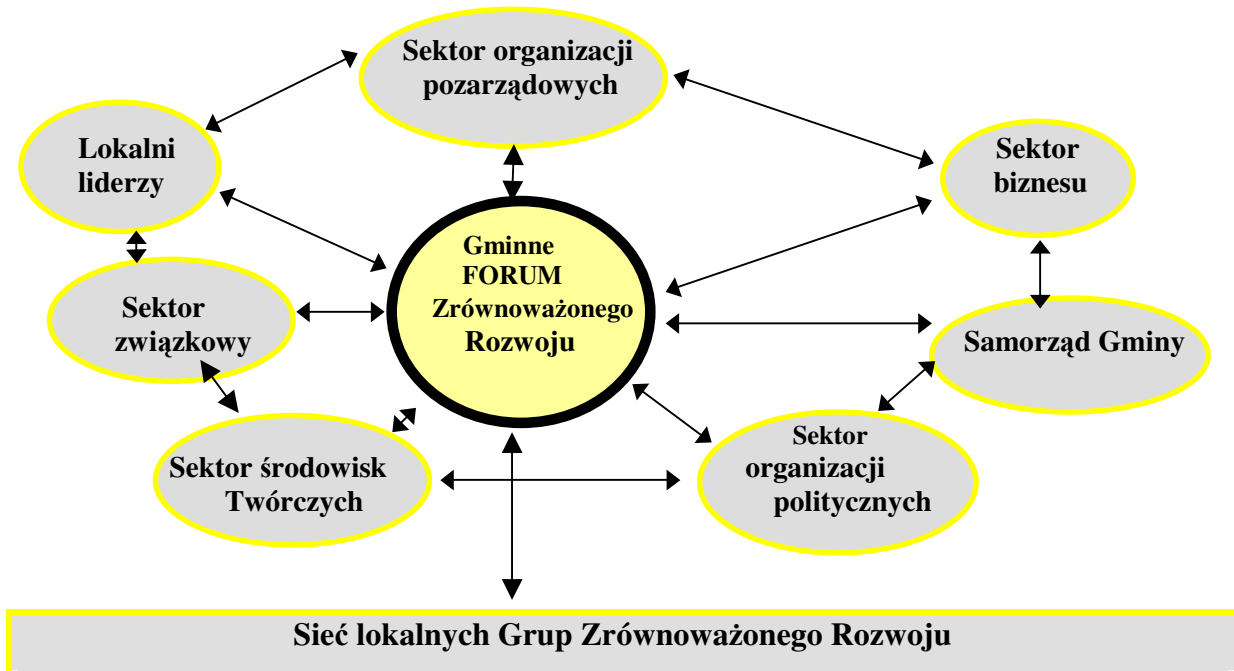
5.2. Podmioty zarządzające realizacją.

Do podmiotów zarządzających realizacją strategii należą: Rada i Zarząd Gminy i koordynatorzy zadań. Proponuje się powołanie grupy społecznej złożonej z uczestników warsztatów opracowujących strategię poszerzoną o cały przekrój osób reprezentujących aktywność gminy – **Gminne Forum Zrównoważonego Rozwoju**.

- **GMINNE FORUM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU**– pełniące społeczny nadzór nad realizacją strategii zgodnie z zaleceniami Agendy 21.

- Praca Forum jest przedłużeniem pracy grupy przygotowującej w uspołecznionym procesie projekt strategii.
- W skład Forum, liczącego od 25 do 30 osób wchodzi: przedstawiciele samorządu gminy, lokalni liderzy, reprezentanci przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele innych sektorów życia społeczno-gospodarczego.
- Między posiedzeniami Forum pracują zespoły (grupy robocze, Komisje, wyspecjalizowane Forum, np. Forum Gospodarcze) z udziałem członków Komisji Rady Gminy, zajmujące się monitorowaniem realizacji strategii w ramach poszczególnych łądów (gospodarczego, społecznego, środowiskowego, przestrzennego i zarządzania).
- Forum zwoływane jest przez Lidera Forum w porozumieniu z Przewodniczącym Rady Gminy i Burmistrzem, co najmniej 2 raz w roku. Podczas zebrań Forum:
 - przyjmowany jest roczny plan realizacji strategii,
 - koordynatorzy zadań zdają sprawozdanie z realizacji poszczególnych działań w danym roku,
 - dokonywana jest aktualizacja strategii.
- **RADA I ZARZĄD GMINY** – pełnią bieżący nadzór nad realizacją strategii, czuwają, aby przy tworzeniu budżetu gminy uwzględniany był roczny plan realizacji strategii, prowadzą akcję informacyjną i promocyjną, uchwalają zmiany w strategii
- **KOORDYNATOR WDRAŻANIA STRATEGII** - funkcja koordynacji realizacji strategii przypisana jest Zarządowi Gminy, który m.in.:
 - zapewnia aby każdy z koordynatorów zadań posiadał aktualną wersję strategii oraz roczny plan realizacji strategii,
 - gromadzi dokumentację związaną ze strategią, zbiera informacje określające postępy w realizacji strategii
 - opracuje do końca września 2001 roku Wskaźnikowego Systemu Monitorowania Strategii - WSMS),
 - prowadzi monitoring realizacji strategii z wykorzystaniem WSMS.
 - współorganizuje spotkania Forum, po każdym z zebrań Forum opracowuje raport z realizacji strategii, który następnie szeroko upowszechnia, prowadzi akcję informacyjną i promocyjną)
- **KOORDYNATORZY** poszczególnych zadań strategicznych – realizują przyjęte zadania zgodnie z rocznymi planami realizacji strategii, zdają sprawozdania podczas spotkań Gminnego Forum Zrównoważonego Rozwoju.

Partnerstwo dla zrównoważonego rozwoju w Mieście i Gminie Ścinawa Gminne Forum Zrównoważonego Rozwoju

5.3. Monitoring i zasady aktualizacji strategii.

Strategia jest nie tylko dokumentem, ale przede wszystkim ciągły proces związany z zrównoważonym rozwojem gminy. Określa on cele i programy działań na kilkanaście lat oraz wymaga ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie Radę Gminy kończy tylko pewien etap planowania.

Ze względu na swój długookresowy charakter planowanie strategiczne jest procesem ciągłym wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych itp. i ich uwzględniania w dokumencie oraz przesuwania horyzontu planowania na kolejne lata. Strategia zrównoważonego rozwoju będzie, co roku poddawany przeglądowi oraz aktualizacji. Dokonuje tego w formie planowania partnerskiego (po utworzeniu) Gminne Forum Zrównoważonego Rozwoju, a zatwierdza Rada Gminy.

Po wprowadzeniu zmian w strategii Zarząd Gminy jako Główny Koordynator Wdrażania Strategii zobowiązany jest dostarczyć wszystkim zainteresowanym stronom (zwłaszcza koordynatorom poszczególnych zadań) informację o dokonanej aktualizacji strategii.

- Nadzór nad wdrażaniem strategii będzie sprawować Rada Miasta i Gminy Ścinawa.
- Koordynacją wszystkich działań na rzecz realizacji strategii zajmie się Zarząd Gminy.
- Odpowiednim stanowiskom w Urzędzie Gminy przypisana będzie bezpośrednia odpowiedzialność za podejmowanie działań, wynikających z planów realizacyjnych strategii.
- Raz w roku Zarząd Gminy zda Radzie Gminy sprawozdanie z postępów w realizacji Strategii.
- Raz do roku odbędzie się spotkanie Zespołu Opracowującego Strategię (jako zespół przygotowujący materiały dla Gminnego Forum Zrównoważonego Rozwoju). Na spotkaniu zostaną przeanalizowane postępy w realizacji strategii, wniesione zostaną

konieczne zmiany i uzupełnienia. Na przełomie każdego kolejnego roku ukaże się biuletyn gminy poświęcony omówieniu zaawansowania realizacji strategii.

- Gminne Forum Zrównoważonego Rozwoju przynajmniej raz w roku podejmie dyskusję nad postępami w realizacji strategii i zaplanuje swoją pomoc i udział w realizacji zadań. Wyżej wymienione elementy będą stanowiły monitoring i społeczny udział w ocenie wdrażania strategii.

5.4. Wskaźnikowy system monitorowania strategii.

Cel główny: Przyjazne i czyste środowisko.			
Cele szczegółowe	Wskaźnik	Źródło informacji	Założenia
1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.	wyższa świadomość ekologiczna mieszkańców, ilość i czystość wysegregowanych surowców wtórnych przez mieszkańców, ilość imprez edukacyjnych w szkołach i przedszkolach	UMiG, Ankietyzacja mieszkańców	Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach
2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.	Zlikwidowane dzięki wysypiska, ilość m ³ odpadów wpływających na wysypisko, ilość gospodarstw domowych uczestniczących w segregacji	UMiG, Zakład Komunalny	program gospodarki odpadami, realizacja uchwały o zachowaniu porządku i czystości w gminie, program informacyjno-edukacyjny skierowany do mieszkańców
3. Urodzajne i niezdegradowane gleby.	Poziom zakwaszenia gleb, ilość UR wyłączonych z produkcji rolnej	UMiG, ODR	
4. Czyste powietrze atmosferyczne.	stopień czystości powietrza, oszczędności w budżecie gminy na ogrzewanie budynków komunalnych	Dane WiOŚ UMiG Ściwawa	koncepcja gazyfikacji gminy, program oszczędzania energii w gminie
5. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.	sieci kanalizacyjnej, sprawność oczyszczalni ścieków, stopień czystości wód	UMiG, dane WIOŚ	kanalizacji miasta i koncepcja kanalizacji wsi,
6. Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry.	ilość i powierzchnia obiektów chronionych, powierzchnia, zalesień, zadrzewień, powołany park krajobrazowy nad Odrą	UMiG, Wojewódzki Konserwator Przyrody	Program, dokumentacje obiektów chronionych
Cel główny: Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku.			
1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.	Zarejestrowana instytucja wspierająca rozwój gminy, wzrost ilości działających podmiotów gospodarczych	UMiG	System preferencji dla inwestorów i podmiotów gospodarczych tworzących miejsca przy
2. Bogata oferta turystyczna.	Ruch turystyczny, baza noclegowa i gastronomiczna, ilość obiektów udostępnianych do zwiedzenia	Ścinawski Ośrodek Kultury UMiG	

3. Dobra infrastruktura techniczna.	Ilość i jakość funkcjonującej infrastruktury, dróg	UMiG	
4. Dochodowe rolnictwo.	Ilość gospodarstw ekologicznych, ilość gospodarstw prowadzących dodatkowe działalności, grupy producenckie	UMiG, Urząd Statystyczny, Ośrodek Doradztwa Rolniczego	
5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.	Ilość nowych inwestycji, ocena oddziaływania na środowisko	WIOŚ, UMiG	
6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.	Ilość powstających miejsc pracy, struktura bezrobocia	PUP, UMiG	
7. Działający ośrodek wspierania i informacji gospodarczej	Działający ośrodek	UMiG	
8. Optymalna ilość dobrze działających firm.	Ilość miejsc pracy, stosunek ilości firm zakładanych do likwidowanych	Statystyka wojewódzka, UMiG	
9. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.	Działający ośrodek sportów wodnych, ośrodek w dzieńnie, ilość szlaków i tras turystycznych,	ŚOK, UMiG	
10. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.	Ilość zagospodarowanych obiektów	UMiG	
Cel główny: Aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy			
1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.	ilość i fachowość kadry, ilość kół zainteresowań, działająca kawiarenka internetowa	Szkoły gminne, Ścinawski Ośrodek Kultury	
2. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.	Ilość inicjatyw realizowanych przez mieszkańców, ilość imprez kulturalnych	UMiG, Ścinawski Ośrodek Kultury	System wspierania inicjatyw społecznych i organizacji pozarządowych
3. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy	sieć szkół, ilość szkoleń, ilość bezrobotnych przekwalifikowanych, ilość osób po kursach zatrudnionych	PUP, UMiG	
4. Zwiększony poziom bezpieczeństwa.	ilość etatów policji, wskaźniki przestępczości	Policja, UMiG	
5. Zmniejszony poziom bezrobocia.	ilość zarejestrowanych bezrobotnych, ilość osób znajdujących zatrudnienie	PUP., UMiG	
6. Zmniejszona emigracja młodzi i ludzi w wieku produkcyjnym.	Wskaźnik emigracji, struktura emigracji	Statystyka, UMiG	

Cel główny: Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji			
1. Dobre zarządzanie przestrzenią.	Uchwała Rady Gminy w sprawie przyjęcia strategii, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zgodne ze strategią i studium	UMiG	Strategia ekorozwoju gminy, Studium Zagospodarowania Przestrzennego Gminy
2. Dobry przepływ informacji.	Ilość artykułów w prasie, ilość spotkań z mieszkańcami	UMiG, ankieta,	
3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.	Powierzchnia zagospodarowanych nieużytków, uzbrojenie terenów	UMiG	
4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.	Ilość konfliktów w gminie, ilość spotkań w celu omówienia problemów	UMiG, ankieta	
5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.	Poziom środków w budżecie przeznaczony na inwestycje, ilość inwestycji	UMiG	
6. Wysoka ranga gminy.	Ilość konferencji, seminariów, imprez	Ankieta, UMiG	

5.5. Syntetyczny przegląd strategii zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa

Wizja:

Nadodrzańska Ziemia Ścinawska gospodarna, przyjazna ludziom i środowisku.

Cel nadrzędny:

Dobre zagospodarowanie gminy z zachowaniem bogatej przyrody i zapewnieniem dobrych warunków życia dla mieszkańców.

Cele główne:

Środowisko przyrodnicze	Gospodarka	Spółeczeństwo	Zarządzanie
Przyjazne i czyste środowisko	Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku	Aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy	Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji

Cele szczegółowe:

1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.	1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.	1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.	1. Dobre zarządzanie przestrzenią.
2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.	2. Bogata oferta turystyczna.	2. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.	2. Dobry przepływ informacji.
3. Urodzajne i niezdegradowane gleby..	3. Dobra infrastruktura techniczna.	3. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy	3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.
4. Czyste powietrze atmosferyczne.	4. Dochodowe rolnictwo.	4. Zwiększony poziom bezpieczeństwa.	4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.
5. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.	5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią	5. Zmniejszony poziom bezrobocia.	5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.
6. Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry	6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.	6. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.	6. Wysoka ranga gminy.
	7. Działający ośrodek wspierania i informacji gospodarczej		
	8. Optymalna ilość dobrze działających firm.		
	9. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.		
	10. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.		

Działania do realizacji w latach 2000-2012

<p>1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edukacja dzieci i młodzieży wraz z konkursami wiedzy o gminie. • Informacje w prasie lokalnej i mediach regionalnych i krajowych (kurier gmin, telewizja TVL, TV5). • Edukacja mieszkańców poprzez szkolenia, seminaria, konferencje, warsztaty. • Edukacja rolników w zakresie zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich. • Integracja organizacji w gminie wokół projektu tworzenia terenów zielonych i nasadzeń w Ścinawie. • Przeglądy wiosenne posesji - listy ze zdjęciami pochwalnymi w prasie • Konkursy na piękny balkon, ogródek • Zgłoszenie pięknych i ekologicznych posesji do nagród. 	<p>1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powołanie ośrodka wspierania i informacji gospodarczej (Ośrodek rozwoju gminy). • Opracowanie systemu preferencji dla inwestorów. 	<p>1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie działalności świetlic terapeutycznych wg potrzeb. • Działające świetlice wiejskie: remonty, organizowanie imprez dla dzieci i mieszkańców. • Integracja działań pomiędzy świetlicami terapeutycznymi a wiejskimi celem stworzenia lokalnego centrum kultury. • Rozszerzenie działalności stowarzyszeń sportowych i turystycznych oraz tworzenie nowych. • Zwiększenie ilości imprez przy wykorzystaniu istniejącej bazy (sala gimnastyczna i boiska) i oferty zajęć pozalekcyjnych. • Szersze udostępnienie istniejących pracowni dla mieszkańców gminy (np. kafejka internetowa). • Tworzenie kalendarza imprez o zasięgu lokalnym i ponad gminnym. • Stworzenie bazy do prowadzenia imprez sportowo- rekreacyjnych (boiska, korty, sala widowiskowa i kinowa). • Preferencje dla podmiotów, które przygotowują miejsca do spędzania wolnego czasu. 	<p>1. Dobre zarządzanie przestrzenią.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu gminy z uwzględnieniem terenów zagrożonych powodzą. • Opracowanie strategii rozwoju gminy. • Realizowanie założeń wynikających ze strategii i planów rozwoju. • Wspieranie inicjatyw zmierzających do utworzenia Parku Krajobrazowego Doliny Odry.
<p>2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakończenie modernizacji wysypiska śmieci w mieście. • Likwidacja "dzikich wysypisk". • Opracowanie i wdrożenie programu segregacji odpadów - zagwarantowanie odbioru surowców 	<p>2. Bogata oferta turystyczna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i wdrożenie Programu Zagospodarowania Turystycznego Doliny Odry. • Tworzenie gospodarstw agroturystycznych. • Tworzenie miejsc noclegowych, gastronomicznych. 	<p>2. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie zasad finansowania i wspierania różnorodnych inicjatyw społecznych (Rady Sołectkie, organizacje społeczne, Rady Osiedlowe). • Instytucje gminne (szkoły, ośrodki zdrowia, świetlice, ośrodek pomocy 	<p>2. Dobry przepływ informacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wydanie biuletynu informacyjnego • Strona internetowa • Foldery • Tablice i banery informacyjne • Konferencje tematyczne • Zebrania środowiskowe

<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie świadomości społecznej - różne formy informacyjne. - postawienie estetycznych pojemników na poszczególne odpady 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie szlaków turystycznych (piesze, rowerowe, wodne). 	<p>społecznej, Spółdzielnia Mieszkaniowa) przekazują informacje mieszkańcom o działaniach gminy i innych instytucji i organizacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie gminnego programu komunikacji społecznej. • Przygotowanie radnych i liderów do działań w społeczności lokalnej (warsztaty, szkolenia). • Stworzenie warunków do działania "Kół Gospodyń Wiejskich". 	<ul style="list-style-type: none"> • Skrzynki kontaktowe, dyżury telefoniczne, dyżury Rady i Zarządu
<p>3. Urodzajne i niezdegradowane gleby.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wapnowanie gleby - dotacja do kosztów wapnowania. • Wapnowanie gleby - dotacja do kosztów wapnowania. 	<p>3. Dobra infrastruktura techniczna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kanalizacja gminy I etap. • Kanalizacja gminy II etapu. • Kanalizacja gminy etap III zakończenie kanalizacji. • Zakończenie wodociągowania wsi Dąbrowa Dl. i Śr., Sitno, Dziwin. • Przejęcie od AWRSP i modernizacja wodociągów. • Poprawa jakości dróg gminnych. • Stworzenie lobbingu w sprawie utrzymania pozostałych dróg i budowy nowego mostu na Odrze. • Dążenie do rozwoju telekomunikacji. 	<p>3. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięcie oferty "Klubu Pracy" dla bezrobotnych i chcących się przekwalifikować – oferta szkoleń dostosowana do potrzeb rynku pracy. Klub pracy badający potrzeby zatrudnienia w gminie i powiecie. • Oddziaływanie na Powiatowy Urząd Pracy pod kątem przekwalifikowania rolników. • Kursy chałupnictwa, drobnej przedsiębiorczości dla kobiet wiejskich i rolników. • Podjęcie działań w celu utworzenia szkoły średniej. 	<p>3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach
<p>4. Czyste powietrze atmosferyczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie działań zmierzających do gazyfikacji miasta i gminy. • Opracowanie i wdrożenie programu ochrony i tworzenia zadrzewień i zakrzaceń śródpolnych (pasy zieleni izolacyjnej). • Opracowanie i wdrożenie programu podniesienia poziomu lesistości gminy. • Przeszkolenie pracowników Urzędu Gminy w zakresie: 	<p>4. Dochodowe rolnictwo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów. • Wspieranie tworzenia grup producentów. • Przygotowanie gospodarstw rodzinnych do wymogów Unii Europejskiej. • Tworzenie gospodarstw ekologicznych. • Rozwój zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego. 	<p>4. Zwiększony poziom bezpieczeństwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie profilaktyki i współdziałanie policji i mieszkańców w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa • Wspieranie działań gminnego Programu Polityki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych • Doposażenie OSP w niezbędny sprzęt 	<p>4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z organizacjami społecznymi • Spotkania środowiskowe – debaty • Konsultacje społeczne • Negocjacje, ankiety

<ul style="list-style-type: none"> - odnawialnych źródeł energii - możliwości pozyskiwania środków finansowych na w/w - energia słoneczna fotowoltaniczna (kolektory) - energia wodna - wykorzystanie wód Odry i Zimnicy - energia wiatrowa - usytuowanie na obrzeżach miasta i polach - biomasa - pomocy w kontaktach społeczeństwa z producentami. • Opracowanie gminnego programu oszczędzania energii i wykorzystania energii odnawialnych. 			
<p>5. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dążenie do utrzymania właściwych stosunków wodnych na gruntach rolnych z ochroną jakości wód. • Kanalizacja realizowana w innych celach. 	<p>5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie terenów i obiektów pod inwestycje. • Uporządkowanie stanów prawnych terenów i obiektów. • Promocja gminy (foldery, prasa, internet). 	<p>5. Zmniejszony poziom bezrobocia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizowany w celach dot. sfery gospodarczej. 	<p>5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach

<p>6. Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie działań w celu objęcia ochroną najcenniejszych obszarów doliny Odry <ul style="list-style-type: none"> - użytki ekologiczne - rezerваты - park krajobrazowy • Opracowanie i wytyczenie ścieżek edukacji ekologicznej. • Wspieranie działań związanych z czynną ochroną przyrody. • Edukacja mieszkańców doliny Odry w zakresie czynnej ochrony przyrody, wartości przyrodniczych i krajobrazowych doliny Odry. • Utworzenie "Muzeum Doliny Odry". 	<p>6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 	<p>6. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizowany w innych celach sfery społecznej, środowiskowej i gospodarczej. 	<p>6. Wysoka ranga gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja • Organizowanie imprez o charakterze ponad gminnym • Opracowania naukowe • Tworzenie lobby na rzecz gminy
	<p>7. Działający ośrodek wspierania i informacji gospodarczej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 		
	<p>8. Optymalna ilość dobrze działających firm.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 		
	<p>9. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 		
	<p>10. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 		